

succulenta

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDS-BELGISCHE VERENIGING
VAN LIEFHEBBERS VAN CACTUSSEN EN ANDERE VETPLANTEN

Idria columnaris

Foto: W. Alsemgeest

ISSN 0039-4467

66ste JAARGANG
No. 9
SEPTEMBER 1987

Idria columnaris

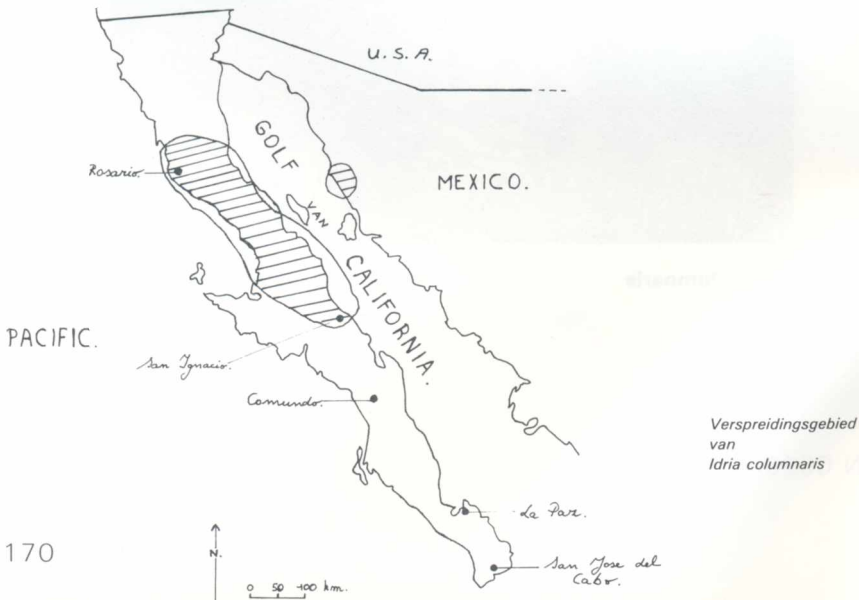
ETIÉNNE LANSENS

Een typische plant voor Neder-Californië (Mexico) is ongetwijfeld *Idria columnaris*. Ze groeien van iets ten zuiden van San Ignacio tot het noorden van El Rosario. Er is nog een kleine groeiplaats bekend op het vasteland van Mexico, nl. bij Puerto de los Libertad in de staat Sonora. Ze groeien op bergflanken in grove lavabrokken maar ook aan de kust in angeslibd zand. Op sommige plaatsen staan ze bij duizenden en men krijgt de indruk dat men door een woud van telefoonpalen wandelt. Het geslacht behoort tot de familie van de *Fouquieriaceae* en bevat slechts één soort.

Deze succulente boom kan 16 à 20 m hoog worden. Aan de voet kan de plant een diameter van 75 cm bereiken; de stam versmalt zich naar de top toe tot een diameter van 6 cm. Sommige planten vertakken ook kandelabervormig, dit door toedoen van storm en vorstschade die het groeipunt beschadigen. Deze zijtakken bereiken dan een diameter van 6 à 12 cm. De stam is over zijn gehele lengte bedekt met dunne bedoornde twijggjes. Binnen 72 uur na de eerste regenval verschijnen op deze twijggjes kleine groene blaadjes. Gedurende de droogteperiode worden de blaadjes geel en vallen af. De stam is bedekt met een soort grijs-witte waslaag die de plant beschermt tegen sterke verdamping tijdens de droge periode. Bij de inheemse bevolking staat *Idria columnaris* bekend als El Cirio, wat zoveel betekent als brandende lucifer. Als men de planten in de natuur ziet begrijpt men volkomen de beeldspraak van de Indio's. De witte, kokervormige bloempjes hangen af en vormen bloemtrossen van 30 à 50 cm, die zitten op het uiteinde van de stam of van de eventuele takken. Wanneer men dit ziet tegen een zwarte, onweersachtige hemel of bij de ondergaande zon, dan lijken de stam en de bloemtrossen precies een brandende lucifer.

De gele, houtachtige vruchten vallen traag af. De zaden kiemen slechts in uitermate goede groeiomstandigheden met een hoge vochtigheid. Dit is misschien één van de oorzaken waardoor men zelden kleine planten ziet. De jonge planten groeien bolvormig tot ongeveer voetbalgrootte en gaan dan pas in de lengte groeien. *Idria columnaris* is door haar bizarre groeiwijze één met het landschap waarin ze groeit.

Bruggesteeweg 98, 8080 Ruislede

Astroloba Uitew. (VI)

L.E. GROEN

CULTIVARS

Astroloba spiralis (L.) Uitew. 'Pentagona' stat. nov.

Standaardexemplaar voor de cultivarnaam 'Pentagona' is Groen 108, 57SF00274 (WAG).
BASIONYM: *Aloe spiralis* L. *b pentagona* Aiton, Hort. Kew. ed. 1: 470-471 (1789); Willd., Sp. Pl. ed. 4, 2: 191 (1799).

NEOTYPE: Ker-Gawler, Bot. Mag. t. 1138 (1811).

Aloe pentagona (Aiton) Haw., Trans. Linn. Soc.: 7 (1804); Jacquin, Fragmenta Botanica t. 111 (1809); W.T. Aiton, Hortus Kew. ed. 2: 298 (1811); Ker-Gawler, Bot. Mag. t. 1138 (1811); Salm-Dyck, Cat. Rais.: 10 (1817) & Monogr. gen. Aloes: § 2 fig. 4 (1837); Roemer & Schultes, Syst. Veg. 7: 659 (1829).

Aprica pentagona (Aiton) Willd., Mag. Ges. Naturf. Freund. Berl. V: 273 (1811); Haworth, Suppl. Pl. Succ.: 62 (1819); Baker, J. Linn. Soc., Bot.: 217 (1880) & Flora Cap. 6: 330 (1896); Berger, Pflanzenreich 38: 117 (1908); Kunth, Enum. Pl. 4: 495-496 (1843); Duursma, Succulenta: 90-92 (1936); Uitewaal, Succulenta: 97-102, 169-171 (1936); Brown, Cact. Succ. J. (Amer.) 15: 31-32 (1943).

Astroloba pentagona (Aiton) Uitew., Succulenta: 53, 54 (1947); Jacobsen, Handbuch der sukkulenten Pflanzen 1: 300 (1954) & Sukkulentenlexikon: 99 (1970); Pilbeam, Haworthia and Astroloba: 152 (1983).

Haworthia pentagona (Aiton) Haw., Syn. Pl. Succ.: 97 (1812); Scott, The genus Haworthia: 146 (1985); Parr, Bull. A.S.P.S. 6: 196, 257 (1971).

Taxonomische bijzonderheden

Astroloba spiralis 'Pentagona' is een cultivar van *A. spiralis* die in de literatuur als *A. pentagona* bekend staat. Uitewaal (1947) heeft *A. pentagona* als typesoort voor *Astroloba* aangewezen.

De sinds midden 18e eeuw gekweekte cultivar is op grond van zijn 5 niet of nauwelijks gedraaide rijen bladeren onderscheiden. De naam is soms gehecht aan hybriden van onbekende herkomst. In de loop van de 19e en 20e eeuw zijn iets afwijkende typen uit cultuur als soorten, variëteiten en vormen beschreven. Zulke planten zijn niet als natuurlijke populaties bekend. De westelijke vormen van het *A. spiralis*-complex komen het meest in habitus met de cultivar overeen.

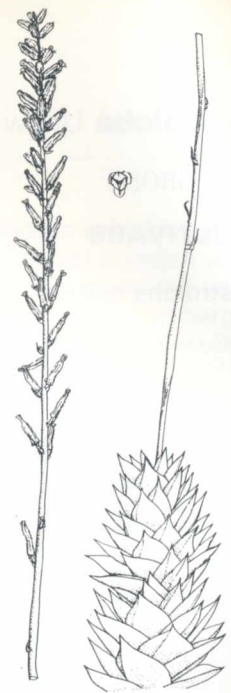
Het epitheton *pentagona* wordt voor het eerst genoemd door Aiton (1789), die *Aloe spiralis* var. *pentagona* publiceert te zamen met *Aloe spiralis* var. *imbricata*. Er is geen materiaal bewaard gebleven dat als type voor de naam *pentagona* kan dienen. De twee variëteiten verschillen uitsluitend in bladspiralering, hetgeen geen taxonomisch kenmerk van waarde is. De var. *imbricata* is een overtollige naam voor *Astroloba spiralis* (L.) Uitew. (Wijnands, 1983). De nauwelijks informatieve beschrijving van *Aloe spiralis* var. *pentagona* (Willdenow, 1799) en *Aloe pentagona* (Haworth, 1804) berusten op de weinig zeggende beschrijving van Aiton. De eerste afbeeldingen van *A. pentagona* van Jacquin (1809) en Ker-Gawler (1811) tonen een *Astroloba* met gladde bloembuis. De afbeelding van Ker-Gawler is gemaakt naar een plant, afkomstig van Haworth, die evenals Aiton in de collectie in Kew werkte. Deze afbeelding is aangewezen als het neotype van *A. pentagona* en niet de twee jaar oudere afbeelding van Jacquin, die gemaakt is naar een plant te Wenen. Reinecke stelt dat de door haarzelf onderscheiden, maar niet gepubliceerde *Astroloba hallii* zoveel verward is met *A. pentagona* dat het epitheton *pentagona* verworpen moet worden. Zij beschrijft naast *A. hallii* om deze reden *A. smutsiana*, een westelijke vorm van *A. spiralis*, die in habitus het meest op 'Pentagona' lijkt.

Astroloba spiralis 'Pentagona'

Foto van de auteur

Tekening: *Astroloba spiralis* door P. Kostense

De onder pentagona gepubliceerde beschrijvingen hebben naar haar mening betrekking op *A. hallii*, *A. smutsiana* of een mengvorm en zij beschouwt daarom *A. pentagona* als een te verwerpen naam.

Onder *A. pentagona* worden hybriden van onbekende herkomst gekweekt. Deze hybriden hebben vrij talrijke duidelijke tuberkels op de bladonderzijde. Zie voor verdere details **X *Astroworthia skinneri***.

Beschrijving:

Bladeren dicht opeen, in 5 rechte tot zwak spiraalvormige rijen, opgericht-gespreid, lancetvormig-driehoekig, naar de top toegespitst, puntig, 3-4 cm lang, aan de basis 1,2-1,5(1,9) cm breed, niet glanzend, onderzijde af en toe met min of meer onregelmatig verspreide, smalle, witachtige, vrij onduidelijke punten, nerven niet duidelijk zichtbaar.

Bloemstengel 18-50 cm lang (excl. bloeiwijze), al dan niet vertakt, 3-5 steriele bracteeën, deze 4-7 mm lang. Bloemtros 12-30 cm lang, onderste fertiele bracteeën 4-5 mm lang, in het midden 3-4 mm lang. Bloemsteeltjes onderaan bloem 3-5 mm lang, in het midden 2-3 mm lang. Bloemdek buisvormig, onduidelijk 6-hoekig, glad, soms op de hoeken iets sponsachtig opgezwollen, 12-14 mm lang, groenachtig, met korte, stompe, stervormig uitstaande, groenachtig witte bloemslippen.

Vanaf rond 1730 in cultuur (P. Miller, J.J. Dillen).

De cultivar 'Pentagona' omvat planten die sterk op elkaar gelijken maar niet alle identiek zijn.

De verschillen in vegetatieve kenmerken (bladstand, bladgrootte) en generatieve kenmerken (ruwheid van de bloembuis) zijn echter zo gering dat het niet zinvol is, meer dan 1 cultivar te onderscheiden.

Levende exemplaren gezien:

57SF00395, Dodson 363 USA, San Carlos (BID); 57SF00272, coll. Uitewaal (BID); 57SF00274, idem; 57SF00279, idem; 57SF00398, idem; 57SF00400, idem; 82SF01077, idem.

Herbarium:

Groen 104, 57SF00274 (WAG); Groen 107, 57SF00400 (WAG); Groen 108, 57SF00274 (WAG).

Heterotypische synoniemen:

Astroloba pentagona var. *torulosa*

Aloe quinquangularis Roemer & Schultes, Syst. Veg. 7: 658 (1829).

Aloe spirella (Haw.) Salm-Dyck var. *quinquangularis* (Roemer & Schultes) Salm-Dyck, Monogr. gen. Aloes § 1, fig. 3b (1837).

Aprica pentagona (Aiton) Willd. var. *torulosa* Haw., Rev. Pl. Succ.: 201 (1821); Uitewaal, Succulenta: 100, 101, 169-171 (1936).

Astroloba pentagona (Aiton) Uitew. var. *torulosa* (Haw.) Uitew., Succulenta: 54 (1947); Jacobsen, Handbuch der sukkulenten Pflanzen I: 300 (1954) & Sukkulentenlexikon: 99 (1970).

Haworthia pentagona (Aiton) Haw. var. *torulosa* (Haw.) Parr, Bull. A.S.P.S. 6: 196, 257 (1971); Scott, The genus Haworthia: 147 (1985).

NEOTYPE: Salm-Dyck, Monogr. gen. Aloes: § 1, fig. 3b (1837).

Aprica pentagona var. *torulosa* is een vorm van 'Pentagona' met enigszins opgezwollen weefsel op de hoeken van de bloembuis. Dit kenmerk doet aan *A. spiralis* denken, waarvan de gehele bloembuis is opgezwollen hetgeen door Uitewaal (1936) uitvoerig besproken is. Fig. 3b van Salm-Dyck wordt hier aangewezen als het neotype van zowel *Aloe quinquangularis* als *Aprica pentagona* var. *torulosa*.

Astroloba pentagona var. *torta*

Aprica pentagona (Aiton) Willd. var. *torta* Haw., Suppl. Pl. Succ.: 62 (1819).

Aloe pentagona (Aiton) Willd. var. *torta* (Haw.) Kunth, Enum. Pl. 4: 495 (1843).

TYPE: Niet aangewezen.

Op grond van de afwijkende bladstand beschreven.

Astroloba deltoidea var. *turgida*

Aprica turgida Baker, J. Bot. 27: 44 (1889) & Flora Cap. 6: 330 (1896).

Aprica deltoidea (J.D. Hooker) Baker var. *turgida* (Baker) Berger, Pflanzenreich 38: 118 (1908).

Astroloba deltoidea (J.D. Hooker) Uitew. var. *turgida* (Baker) Uitew. ex Jacobsen, Handbuch der sukkulenten Pflanzen I: 298 (1954) & Sukkulentenlexikon: 99 (1970).

Astroloba turgida (Baker) Jacobsen, Handbook Succ. Pl. I: 227 (1960) & Sukkulentenlexikon: 99 (1970).

Haworthia deltoidea (J.D. Hooker) Parr var. *turgida* (Baker) Parr, Bull. A.S.P.S. 6: 195 (1971); Scott, The genus Haworthia: 143 (1985).

TYPE: Niet aangewezen.

Uitewaal (1947) reduceert *Aprica turgida* Baker tot een synoniem van *Astroloba congesta* (Salm-Dyck) Uitew. Hij beschouwt die, evenals *Aprica deltoidea* var. *intermedia* als een kleinere, weinig afwijkende vorm van *A. deltoidea*. Gezien de nauwe verwantschap binnen de *A. foliolosa*-groep is het handhaven van deze variëteiten niet zinvol. Door Jacobsen (1960) is *A. turgida* (Baker) H.J. Jacobsen gepubliceerd, gebaseerd op *Aprica turgida* Baker. Jacobsen noemt echter ook de nooit door Uitewaal gepubliceerde *Astroloba deltoidea* (J.D. Hooker) Uitew. var. *turgida* (Baker) Uitew., eveneens gebaseerd op *Aprica turgida* Baker. Hierdoor is *Astroloba turgida* (Baker) H.J. Jacobsen een illegitieme naam.

Aprica pentagona var. *willdenovii*

Aprica pentagona (Aiton) Willd. var. *willdenovii* Baker, J. Linn. Soc., Bot.: 217 (1880).

Aprica pentagona (Aiton) Willd. var. *willdenowii* Baker, Flora Cap. 6: 330 (1896); Berger, Pflanzenreich 38: 117 (1908); Uitewaal, Succulenta: 99-100, 171 (1936); Brown, Cact. Succ. J. (Amer.) 15: 57, 58 (1943).

Baker geeft *Aloe spiralis* Haw. non L. een nieuwe naam als *Aprica pentago-*

na var. *willdenovii*. Het type van de var. *willdenovii* is derhalve het type van *Aloe spiralis* Haw., waarvoor hier als neotype Salm-Dyck, fig. 5 is aangewezen. Door Baker is de var. *willdenovii* in 1880 beschreven, doch in 1896 als *willdenowii* gepubliceerd. Volgens de huidige nomenclatuurregels is *willdenovii* correct.

Astroloba pentagona* var. *spiralis

Aloe spiralis Haw., Trans. Linn. Soc.: 7 (1804) non L. 1753; Sprengel, Syst. Veg.: 70 (1825); Roemer & Schultes, Syst. Veg. 7: 659 (1829); Salm-Dyck, Monogr. gen. Aloes § 1 fig. 5 (1836).

Aprica spiralis (Haw.) Willd., Mag. Ges. Naturf. Freund. Berl. V: 273 (1811); Haworth, Suppl. Pl. Succ.: 64 (1819).

Haworthia spiralis (Haw.) Haw., Syn. Pl. Succ.: 97 (1812) [non (L.) Duval 1809].

Aloe pentagona Haw. var. *spiralis* (Haw.) Salm-Dyck, Cat. Rais.: 10 (1817).

Astroloba pentagona (Aiton) Uitew. var. *spiralis* (Haw.) Uitew., Succulenta: 54 (1947); Jacobsen, Handbuch der sukkulenten Pflanzen I: 300 (1954) & Sukkulentenlexikon: 99 (1970). *Haworthia pentagona* (Aiton) Uitew. var. *spiralis* (Haw.) Parr, Bull. A.S.P.S. 6: 196, 258 (1971); Scott, The genus Haworthia: 146 (1985).

NEOTYPE: Salm-Dyck, Monogr. gen. Aloes: § 1 fig. 5 (1836).

Aloe spiralis is een door Haworth beschreven taxon met een gladde, soms gevlekte bladonderzijde en een gladde bloembuis. Salm-Dyck (1817) en ook Baker (1880) beschouwen *A. spiralis* Haw. als een variëteit van *A. pentagona*. Volgens Pilbeam zijn de meeste planten die als *Astroloba pentagona* var. *spiralis* benaamd zijn, hybriden met mogelijk een *Haworthia*-soort als een van de ouders. Het is waarschijnlijk dat Uitewaal in zijn onderzoek ook geïndiceerde planten als *A. pentagona* heeft betrokken. De variëteit *willdenovii* is door Baker in 1880 beschreven. Hij brengt *Aloe spiralis* Haw. non L. bij deze variëteit onder. Uitewaal (1936) en Brown (1943) beschouwen deze variëteit als identiek met *Aloe spiralis* Haw. non L. Genoemde auteurs beschrijven var. *willdenovii* als een iets forsere plant dan *Astroloba spiralis* 'Pentagona'.

Astroloba pentagona* var. *spirella

Haworthia spirella Haw., Syn. Pl. Succ.: 97 (1812).

Aloe spirella (Haw.) Salm-Dyck, Cat. Rais.: 10 (1817) & Monogr. gen. Aloes § 2 fig. 3 (1837); Roemer & Schultes, Syst. Veg. 7: 658 (1829).

Aprica pentagona (Aiton) Willd. var. *spirella* (Haw.) Baker, J. Linn. Soc., Bot. 18: 217 (1880); Berger, Pflanzenreich 38: 118 (1908).

Astroloba pentagona (Aiton) Uitew. var. *spirella* (Haw.) Uitew., Succulenta: 54 (1947); Jacobsen, Handbuch der sukkulenten Pflanzen I: 300 (1954) & Sukkulentenlexikon: 99 (1970).

Haworthia pentagona var. *spirella* (Haw.) Parr, Bull. A.S.P.S. 6: 149, 196 (1971); Scott, The genus Haworthia: 147 (1985).

NEOTYPE: Salm-Dyck, Monogr. gen. Aloes § 2: fig. 3 (1837).

Zowel Salm-Dyck als Haworth vermelden voor *Aloe spirella* vlekken aan de bladonderzijde. De afbeelding van Salm-Dyck van *A. spirella* toont een plant die sterk op *A. spiralis* Haw. en verwanten lijkt.

Het is een plant met een gladde, soms gevlekte onderzijde en blijkens aanvullende opmerkingen van Haworth met een gladde bloembuis. Deze beschrijving komt overeen met 'Pentagona'.

(slot volgt)

Het geslacht *Matucana* Br.&R. (XI)

R. BREGMAN, A. MEERSTADT, P. MELIS en A.B. PULLEN

Matucana tuberculata (Don.) Bregman, Meerstadt, Melis et Pullen
comb. nov.

(*tuberculata* = geknobbeld).

Basioniem:

Borzicactus tuberculatus Donald. C.&S.J.A. 51 (2) p. 155 (1979)

Synoniemen:

Matucana tuberculosa Ritter. "Kakteen in Südamerika" Band 4 p. 1505 (1981)

Submatucana tuberculosa n.n.

Submatucana mammillaris n.n.

Submatucana spec. Chagual

Beschrijving:

Lichaam heldergroen; bolvormig tot ovaal, 4-7 cm breed, ca. 10 cm lang; sterk spruitend aan de basis of hoger aan de plant; geen penwortel. Ribben 14-18, tamelijk breed, recht tot iets gedraaid, verdeeld in kegelvormige tot 10 mm lange tuberkels. Areolen rond, 2-3 mm lang, wit, 4-12 mm van elkaar verwijderd. Bedoorning wit, recht; randdorens 8-12, 5-10 mm lang; middendorens 1-4, met donkerbruine punt, 10-20 mm lang.

Bloem 50-55 mm lang, in anthese 35-40 mm breed, recht tot zeer scheef; oranjerood met violet gerande kroonbladeren. Bloembuis 4-5 mm dik, wit tot bruin behaard. Nektarkamer ca. 4 mm hoog, ca. 3 mm breed, afgesloten door een diafragma dat gevormd wordt door de basis van de primaire meeldraden. Honingklieren geelachtig, aan de wand van de nektarkamer. Helmdraden wit, aan de uiteinden purper, helmknoppen rood; primaire meeldraden aan de basis ca. 2 mm vergroeid, de stamper als een manchet omvattend. Stamper roodachtig; stempellobben 7-8, 1,5 mm lang, roodachtig.

Vrucht geribd bolvormig, groen met roodbruin, ca. 6 mm in doorsnede.

Zaad dofzwart met geelbruine, onregelmatig verdeelde arillusresten; 1,0-1,4 mm breed, 1,1-1,3 mm hoog, 0,7-1,2 mm dik; ventraal niet tot weinig verbreed, dorsaal tamelijk sterk verbreed. Hilum rond tot breed ovaal; hilumweefsel bleekgeel, aan de hilumrand zodat in het midden 1 ovaal gat of 2 ronde gaten aanwezig zijn. Testacellen licht gebobbeld met zwak geplooid cuticula.

Embryo peervormig, recht.

Opmerkingen over de nomenclatuur

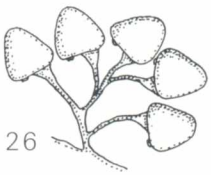
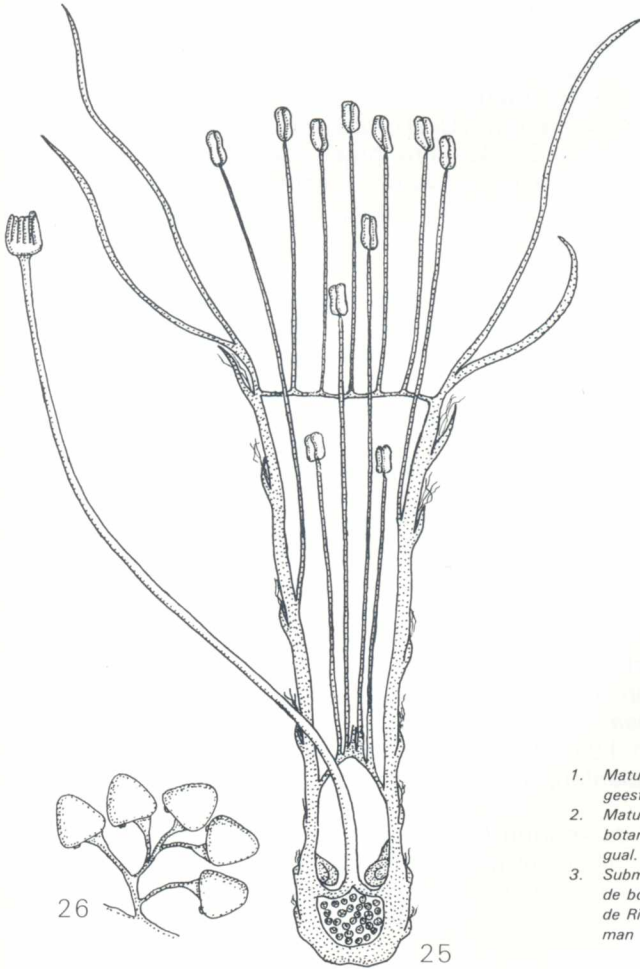
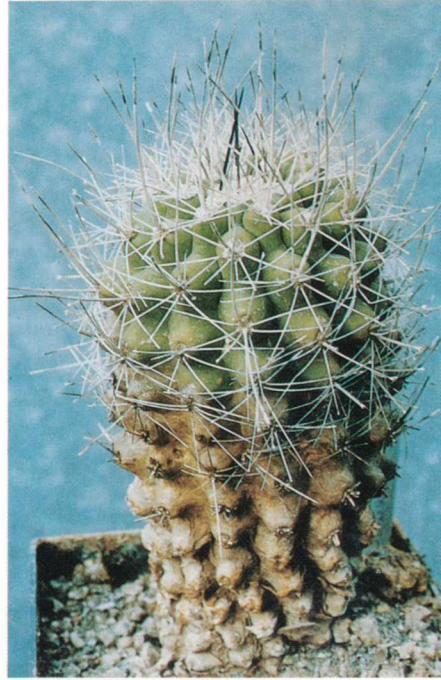
F. Ritter ontdekte deze soort in 1960. Hij beschreef zijn vondst pas in 1981 als *Matucana tuberculosa*.

J. Donald beschreef de soort in 1979 als *Borzicactus* (*Sectie Matucana tuberculatus*) aan de hand van planten, die in 1964 verzameld waren door Hutchinson, Wright en Straw.

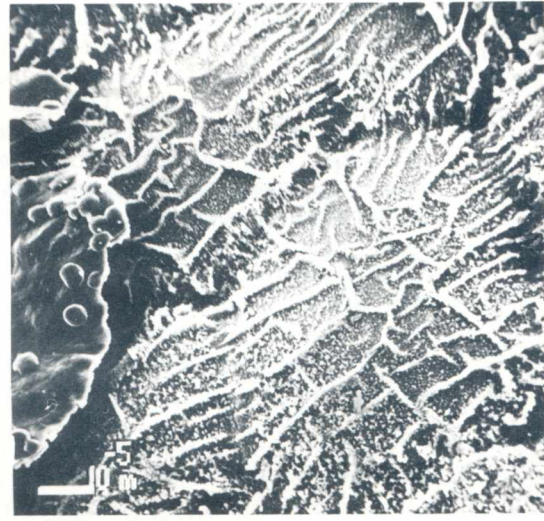
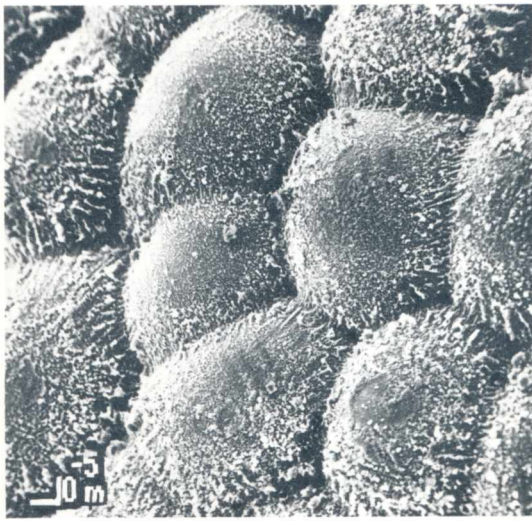
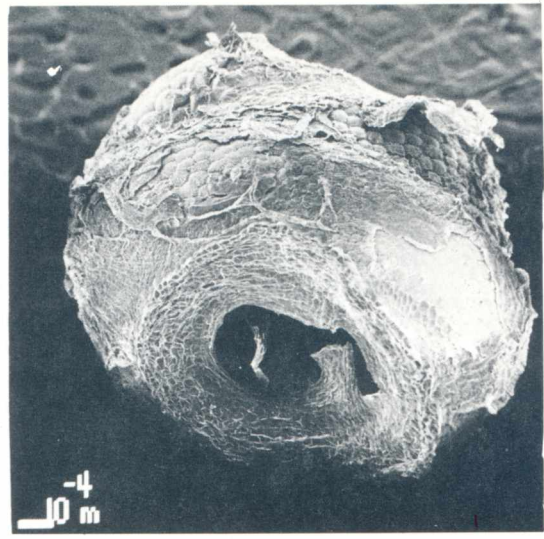
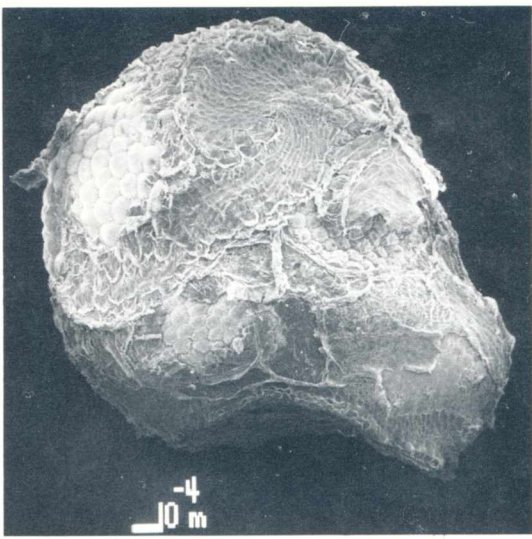
Wij hebben vastgesteld, dat beide soorten *M. tuberculosa* Ritter en *B. tuberculatus* Donald identiek zijn, alhoewel de beschrijving van Donald niet geheel met die van Ritter overeenkomt (De open nektarkamer in de beschrijving van Donald moet op een vergissing berusten).

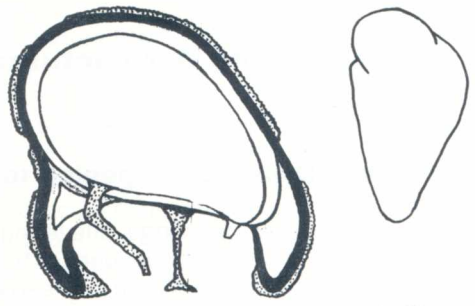
1 — 3
2

1. *Matucana tuberculata*, cultuurplant. Foto: W. Alsemgeest
2. *Matucana chagualensis*, importplant nr. 54273 in de botanische tuin van Heidelberg, verzameld bij El Chagual. Foto: R. Bregman
3. *Submatucana mammillaris*, importplant nr. 54299 in de botanische tuin van Heidelberg, verzameld langs de Rio Maranon in het dept. Huanuco. Foto: R. Bregman

27	28
29	30
	32
	31

- 25 *Matucana tuberculata*, lengtdoorsnede van de bloem
- 26 *id.*, zaadknoppen
- 27 *Matucana tuberculata*, REM-opname van het zaad in zij aanzicht; ventrale zijde links, dorsale zijde rechts; vergroting 50x
- 28 *id.*, basaal aanzicht; vergroting 55x
- 29 *id.*, testacellen in het apikale deel van het zaad met de zwak geplooidde cuticula; vergroting 500x
- 30 *id.*, testacellen in het basale deel van het zaad, de cuticula is hier iets sterker geplooid dan in het apikale deel van het zaad, vooral in het midden van de cellen; vergroting 1000x
- 31 *Matucana tuberculata*, lengtdoorsnede van het zaad; hilumweefsel, arillus en funiculus gestippeld; vergroting 35x
- 32 *id.*, embryo

REM-foto's en tekeningen: R. Bregman

De soort aanduiding "tuberculatus" geniet derhalve prioriteit boven "tuberculosa". Omdat de naam "tuberculatus" alleen in samenhang met de geslachtsnaam *Borzicactus* is gebruikt en omdat wij, zoals eerder uiteengezet, aan de geslachtsnaam *Matucana* de voorkeur geven boven de naam van het verzamelgeslacht *Borzicactus* s.l., dient hier een nieuwe combinatie uitgevoerd te worden.

Submatucana mammillaris n.n. (KK 1638) beschouwen wij voorlopig als een vorm van *M. tuberculata* op grond van de korte bloem en de groene epidermis. Het zaad wijst op een tussenvorm van *M. paucicostata* en *M. krahni*, hetgeen gezien het verspreidingsgebied van *S. mammillaris* (Dept. Huanuco, langs de Rio Maranon) niet onmogelijk is. De structuur van de cuticula van het zaad lijkt meer op die van *M. paucicostata* en *M. krahni* dan op die van *M. tuberculata*.

Verspreiding

De typevindplaats van de door Donald beschreven planten ligt in de kloof van de Rio Maranon, 18 km onder Aricapampa, aan de westzijde van de rivier, Prov. Huamachuco, Dept. La Libertad, Peru. Het holotype bevindt zich in Pomona (USA) onder nummer PCH 6218. Een andere vindplaats ligt in hetzelfde dal, 23 km onder Aricapampa. Ritter geeft als vindplaats op de bergen boven El Chagual. Ook Lau vermeldt El Chagual als vindplaats. Het verticale verspreidingsgebied ligt globaal tussen 1800 en 2400 m boven zeeniveau. In hetzelfde gebied komen ook populaties van *M. formosa* voor. Deze soort groeit echter lager. Tussen de populaties van *M. tuberculata* en *M. formosa* ligt een hoogteverschil van plusminus 200 m.

Veldnummers

Hieronder volgt een overzicht van alle tot *M. tuberculata* behorende planten, met daarbij de namen waaronder ze in omloop gebracht zijn.

PCH 6218	<i>Borzicactus tuberculatus</i> (18 km onder Aricapampa, 2100 m)
PCH 6223	<i>Borzicactus tuberculatus</i> (23 km onder Aricapampa, 1900 m)
FR 1073	<i>Matucana tuberculosa</i> (Chagual, 2400 m)
L 223	<i>Submatucana tuberculosa</i> (Chagual)
KK 1638	<i>Submatucana mammillaris</i>
KK 1653	<i>Submatucana spec.</i> Chagual

Corr.adres: Beatrixlaan 10, 7711 KG Nieuweleusen

(wordt vervolgd)

*

* *

De indeling der cactussoorten (IV)

E. CROMBEZ

Salm-Dyck: eerste poging tot rangschikking naar verwantschap

Zoals we in de vorige aflevering gezien hebben, waren er bij Pfeiffer 10 geslachten voor ongeveer 375 soorten. Tengevolge van de vele ontdekkingsreizen in die tijd en van een eerste bloeiperiode in de cactusliefhebberij raakten in de volgende 10 à 15 jaar zeer vele nieuwe soorten bekend. Dit waren er in 1850 ongeveer 800, zoals opgegeven door Salm-Dyck in zijn lexikon "Cactae in Horto Dyckensi cultae anno 1849". Deze soorten waren niet altijd gemakkelijk onder te brengen in de 10 cactusgeslachten van Pfeiffer. Daarom werden door talrijke auteurs in de jaren tussen 1837 en

* Aflevering III: *Succulenta* 1987, p. 61

1850 nieuwe geslachten opgesteld, die hieronder in chronologische volgorde zijn weergegeven, telkens met de auteur die het geslacht opstelde.

- 1831 Phyllocactus Link (niet door Pfeiffer aanvaard in 1837)
- 1837 Discocactus Pfeiffer
- Echinopsis Zuccarini
- 1838 Cephalocereus Lemaire
- Ariocarpus Scheidweiler
- 1839 Anhalonium Lemaire
- Astrophytum Lemaire
- Echinonyctanthus Lemaire (= Echinopsis)
- Pilocereus Lemaire
- Phyllocereus Miquel (= Phyllocactus)
- 1841 Echinofossulocactus Lawrence
- 1843 Pelecyphora Ehrenberg
- 1845 Gymnocalycium Pfeiffer
- Disocactus Lindley (Disisocactus)
- Pfeiffera Salm-Dyck
- 1848 Leuchtenbergia Fisher
- Echinocereus Engelmann
- 1850 Malacocarpus Salm-Dyck
- Nopalea Salm-Dyck

Wat bij deze geslachten opvalt is het grote aantal dat opgesteld werd door Lemaire en Pfeiffer. Charles Lemaire was op dat moment hoogleraar in de plantkunde aan de Gentse universiteit en zeer actief op het gebied van cactussen. Pfeiffer kennen we reeds van zijn boek met overzicht der soorten (1837, zie vorige aflevering). Hij was op dat moment een der meest bekende autoriteiten op het gebied van de cactuskennis.

In 1850 schrijft prins J. Salm-Reifferscheid-Dyck (meestal kortweg Salm-Dyck) zijn overzichtsboek, een soort lexikon van alle op dat moment bekende cactussen.

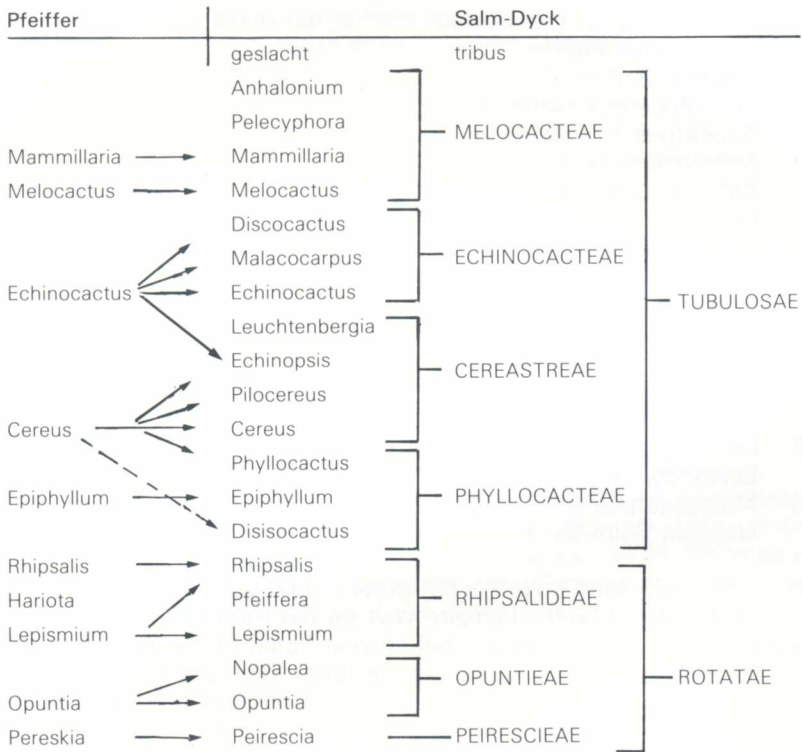
Dit boek droeg als titel 'Cacteeae in Horto Dyckensi cultae anno 1849' (Cactussen gekweekt in de tuin van het slot Dyck, jaar 1849) en was geschreven in het Latijn, voor die tijd nog gebruikelijk als internationaal verstaanbare taal. Prins Salm-Dyck bezat op zijn slot een van de mooiste en meest complete verzamelingen van zijn tijd.

In dat boek neemt hij enkele van de nieuw opgerichte geslachten officieel op, doch niet alle. Hij komt tot een indeling van de ca. 800 beschreven soorten in **twintig geslachten**, dus tweemaal zoveel als bij Pfeiffer. Deze geslachten zijn dan verder onderverdeeld in secties, die soms overeenkomen met latere geslachten of ondergeslachten. Wat nieuw is ten opzichte van Pfeiffer is dat Salm-Dyck de geslachten verder groepeerd volgens verwantschap in zeven **stammen** (Tribus). Hij groepeerd deze op hun beurt in twee hoofdgroepen, nl. **Tubulosae** (met buisvormige bloemen) en **Rotatae** (met radvormige bloemen). Dit laatste onderscheid in bloemstructuur en indeling was ook reeds toegepast door Pfeiffer. Deze geslachten en de groepering in stammen is weergegeven in de tabel. Tevens worden daar de geslachten vermeld die niet door Salm-Dyck aanvaard worden.

De indeling in geslachten en stammen is hoofdzakelijk gebaseerd op bloemstructuur, op plaatsing van de bloem(knop) op de plant, en op de vruchtvorm; pas op de tweede plaats gaan de uiterlijke plantkenmerken (vorm van de plant, bedoorning) meespelen voor de indeling.

Tabel

Indelingssysteem volgens Salm-Dyck (t.o.v. Pfeiffer)

Geslachten, vermeld doch niet aanvaard door Salm-Dyck.

- Ariocarpus (= Anhalonium)
- Astrophytum
- Gymnocalycium
- Echinonyctanthus (= Echinopsis)
- Cephalocereus (= Pilocereus)
- Phyllocereus (= Phyllocactus)
- Echinocereus
- Echinofossulocactus

Bij een nadere beschouwing van de stammen (Tribus) zien we dat de eerste vijf behoren tot de tegenwoordige onderfamilie der cactus- of cereusachtigen. Verder zijn de opuntia-achtigen en de pereskia-achtigen hier reeds elk in een aparte tribus afgesplitst, echter nog niet tot onderfamilie verheven, zoals later bij Schumann het geval zal zijn (zie een latere aflevering).

Hoe de evolutie van de geslachten zal verlopen tot bij Schumann (1900) zullen we behandelen in de volgende aflevering van deze reeks.

(Wordt vervolgd)

Literatuur

Salm-Dyck, Cacteae in Horto Dyckensi Cultae, anno 1849 (1850)

Kouterstraat 41, B 8158 Houthulst

VERENIGINGSNIEUWS

SEPTEMBER 1987

"Succulenta" is het verenigingsorgaan van de Nederlands-Belgische vereniging van cactussen en andere vetplanten "Succulenta".

BESTUUR

Voorzitter: H. Masman, Zunaweg 10, 7466 PR Zuna. Tel.: 05480-13466.

Vice-voorzitter: M. de Bekker, Kraayeven 1, 5386 LH Geffen. Tel.: 04102-1964.

Secretaris: P. Melis, Korenbloemstraat 13, 5409 AX Odiliapeel. Tel.: 04132-72911.

Penningmeester: J. Vrenken, Elandstraat 1, 5408 XC Volkel. Tel.: 04132-72917. Giro-rek.: 680596 t.n.v. Succulenta te Volkel, resp. bankrek. 55.32.38.981 bij Algemene Bank Nederland t.n.v. Succulenta te Volkel.

Voor België: rek.nr. 000-11.41.809-22 van de Belgische postgirodiens t.n.v. Succulenta te Volkel.

Alg. Bestuurslid: Mevr. B. Stortenbeek, Beatrixlaan 1a, 6721 EH Bennekom. Tel.: 08389-17088.

Alg. Bestuurslid: W. Alsemgeest, Stadhouderslaan 3, 3417 TT Montfoort. Tel.: 03484-1083.

Alg. Bestuurslid: M.J. van Eijdsen, Postbus 584, 7900 AN Hoogeveen. Tel.: 05280-65705.

LEDENADMINISTRATIE

Administrateur: M.J. van Eijdsen, Postbus 584, 7900 AN Hoogeveen. Tel.: 05280-65705. Inlichtingen over en aanmelding van lidmaatschap. Het lidmaatschap kost voor leden in Nederland f 35,-, voor leden in België Bfrs. 625 en voor elders wonende leden f 45,-. Inschrijfgeld voor nieuwe leden f 7,50/Bfrs. 135.

LOSSE NUMMERS

Prijs f 5,-. Aan te vragen voor het lopende jaar bij de ledenadministratie, overige jaren bij de secretaris.

MAANDBLAD

Hoofdredacteur: C.A.L. Bercht, Mauritsshof 124, 3481 VN Harmelen. Tel.: 03483-2300.

1e Redacteur: Th.M.W. Neutelings, Galmeidijk 49, 4706 KL Roosendaal. Tel.: 01650-36081.

Foto-redacteur: F.K.A. Noltee, Rotterdamseweg 88, 3332 AK Zwijndrecht. Tel.: 078-124200.

Redactieraad: H. en R. van Donkelaar, A. Pullen, H. Ruinaard, A. v. Uijen en B. Zonneveld.

Verenigingsnieuws: P. Melis. Sluitingsdatum 15e van de maand vóór verschijnen.

Vraag en Aanbod en Advertenties: M. de Bekker, Kraayeven 1, 5386 LH Geffen. Tel.: 04102-1964. Sluitingsdatum: 15e van de maand vóór verschijnen.

ADVERTENTIE-TARIEVEN:

1/16 pag. f 30,-; 1/8 pag. f 55,-; 1/4 pag. f 85,-; 1/2 pag. f 140,-; 1 pag. f 240,-.

Kortingen op aanvraag.

ANDERE BELANGRIJKE ADRESSEN

Buiningfonds: Voor informatie over en verkoop van het Discoboek en "Wat Betekent die Naam". M. Jamin, Jan Oomsstraat 6, 5324 BB Ammerzoden. Tel. 04199-3856.

Het boek Discocactus door A.F.H. Buining. Omvat 224 pag., 60 kleurenfoto's en 84 z/w foto's. Nog slechts voorradig in Engels en Duits. Prijs op aanvraag.

Het boek "Wat Betekent die Naam". Verklarend woordenboek van nagenoeg alle voorkomende Latijnse cactus- en vetplantennamen. Prijs f 12,50 + f 3,- verzendkosten per stuk.

Bestellen door overschrijven van het juiste bedrag op girorek. 2845908 t.n.v. Succulenta Buiningfonds te Ammerzoden onder vermelding van het gewenste artikel.

Clichéfonds: J.A. Schraets, Tegelseweg 131, 5912 BD Venlo.

Diatheek: H.M.S. Mevissen, Dinantstraat 13, 4826 LH Breda. Tel.: 076-875076.

Ruilen zonder Huilen: Mevr. E. van Die-van Wijnen, Molenweg 56, 6741 KM Luntenen. Tel.: 08388-3579.

Bibliotheek: J. Magnin, Ooievaarstraat 13, 3291 XK Strijen. Katalogus à f 1,50 te bestellen op girorek. 13.45.616 t.n.v. J. Magnin.

DER KAKTEENLADEN

Verzendhandel

hobbybenodigdheden
boeken

WIJ BIEDEN AAN:

- een grote sortering hulpmiddelen voor de succulentenzorging;
- veel boeken over cactussen en andere vetplanten;
- zeer interessante antiquarische boeken en tijdschriften over cactussen en andere succulenten.

Vraag naar onze
gratis katalogus

Jörg Köpper

Lockfinke 7

D-5600 Wuppertal 1

W-Duitsland

VERKOOP VERENIGINGSARTIKELLEN

1. Handleiding voor het verzorgen en kweken van cactussen en andere succulenten, 3e druk 1986. Prijs f 6,- per stuk.
2. Bewaarbanden voor het tijdschrift. Een jaargang per band. Prijs f 16,- per stuk incl. portokosten.
3. Verenigingsspelden in broche-vorm of als steekspeld. Prijs f 4,- per stuk.
4. Ansichtkaarten met afbeeldingen van Succulenten. Prijs per set van 10 kaarten f 2,50.
5. Propaganda-folders.

Bij afname van grotere hoeveelheden gelden kortingen.

Informatie en bestellen bij: Mevr. B. Stortenbeek, Beatrixlaan 1a, 6721 EH Bennekom. Tel.: 08389-17088 of door overschrijven van het juiste bedrag op girorek. 3742400 t.n.v. Succulenta afd. verkoop te Bennekom onder vermelding van het gewenste artikel.

EVENEMENTEN

- 19 en 20 sept. : E.L.K. Hengelhoef. Info in het juli-aug-nummer.
19 sept. : Groenmarkt. Brabanthallen 's-Hertogenbosch.
19 en 20 sept. : Beurs van de afd. Amsterdam. Info in dit nr. en bij J.P. Betlem, tel. 020-790738.
19 en 20 sept. : Hortusdagen te Haaren in Groningen.
19 en 20 sept. : Grote cactus en vetplanten tentoonstelling bij Eduard van Hoofstadt, Kasteellei 111 te Wijnegem, België.
25, 26 en 27 sept. : Show in de veilinghallen te Eelde.
27 sept. : Internationale Succulentenbeurs Leuchtenbergia. Info in het aprilnummer.
3 oktober : Grote Cactussen- en Vetplantenbeurs in de "Sprookjeshof" in Zuidlaren. Info in het juninr. en bij P. van Veen, tel. 05940-2166.
7 november : Algemene Najaarsvergadering.
28 mei 1988 : Algemene Vergadering.
4 juni 1988 : Ruilbeurs afd. Tilburg.
18 t/m 23 juli 1988 : Aloe 88. Info in het aprilnummer en bij Kees Boele, tel. 05920-40359.

GOED NIEUWS voor Euphorbialiefhebbers in Nederland en België.

Onze Euphorbia-liefhebbersgids is nu gereed.

Deze sortimentslijst bevat beschrijvingen en cultuurtips van meer dan 200 EUPHORBIACEAE: Euphorbia, Monadenium, Jatropha, Endadenium, Synadenium en Pedilanthus.

Deze lijst kunt u bestellen door f 2,50 over te maken op giro 1509830 tnv. van Donkelaar, Werkendam onder vermelding van Euphorbia-liefhebbersgids.

Tijdens de herfstvakantie staan op onze kwekerij de Euphorbia's extra in de belangstelling. Naast onze showkas is ook onze Euphorbiakas te bezichtigen, we geven uitgebreide informatie over deze plantengroep en er zijn tal van interessante aanbiedingen met extra korting!

Tot ziens, van zaterdag 17 t/m zaterdag 24 oktober in Werkendam:

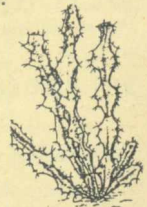
EUPHORBIAWEEK

BLOEMEN- EN PLANTENTUIN
FAM. VAN DONKELAAR

Laantje 1

Werkendam

Tel. 01835-1430

AFDELINGSNIEUWS

Afd. Arnhem:

8 oktober : Najaarsverloting van eigen planten. Foto's en dia's voor de wedstrijd inleveren.
Plaats: Zaal van de speeltuinvereniging "Tuindorp" achter het pand Floralaan 18 in Wageningen. Aanvang: 20.00 uur.

Afd. Delfzijl:

1 oktober : Inleiding door dhr. De Looze. Verloting: Schansma.

Afd. Dordrecht:

7 oktober : Dhr. F. Noltee geeft een lezing over caudexplanten.
Plaats: Zaal de "Rank", Dubbelsteijnlaan 70, Dordrecht. Aanvang: 19.30 uur.

Afd. Flevozoom:

21 september : Mevr. Clazien Bouwman houdt een lezing over Lobivia.
Plaats: Groen van Prinstererschool, Verkeersweg 51, Harderwijk. Aanvang: 20.00 uur.

Afd. Fryslan:

13 oktober : Dia's en foto's door en van eigen leden.
Plaats: Café-Rest. "Sportpark", Schans 11A in Heerenveen. Aanvang: 19.30 uur.

Afd. Gouda:

17 september : Lezing door Dhr. Alsemgeest over Thelocactus.
15 oktober : Onderlinge ruilavond aangevuld met een lezing over Thailand door R. de Zeeuw.
Plaats: "Het Brandpunt", Turfmarkt 58, Gouda. Aanvang: 20.00 uur.

Afd. Groningen:

15 oktober : Lezing door Dhr. Hoving over "fotosynthese".
Plaats: Bovenzaal van de Hortus te Haren. Aanvang: 19.30 uur.

Afd. Hoogeveen:

7 oktober : Lezing door Dhr. Braamhaar over zijn reizen door Amerika.

Bijzondere botanische planten, speciaal
cactussen en andere Succulenten.

KWEKERIJ PIETERS, Hamweg 6,
9623 PB Lageland (tussen Groningen
en Slochteren). Tel.: 05981-204.

Geopend: donderdag, vrijdag en
zaterdag van 9-18 uur.

SOUTHWEST SEEDS

CACTUSSEN- EN VETPLANTENZADEN
Schrijf vandaag nog voor gratis zaadlijst

DOUG & VIVI ROWLAND
200 Spring Road • Kempston, Bedford • England MK42-8ND
Telephone Bedford (0234) 56970

karlheinz uhlig - kakteen

7053 KERNEN I.R. (Römmelshausen)
W.-Duitsland LILIENSTR. 5

UIT DE PLANTENLIJST 1987

	DM	DM
Discocactus subviridigriseus geënt	12	
pulvinicaptitatus geënt	10,-	12,-
boomianus geënt	10,-	15,-
horstii geënt	12,-	
insignis geënt	10,-	12,-
placentiformis geënt	12,-	
pugionacantha geënt	12,-	
sillicicola geënt	10,-	12,-
Tillandsia zaailingen:		
aeranthos, juncea	8,-	12,-
idem. op kurk: butzii, gardneri, ionantha x brachycaulis, tricolor, stricta v. nigra, schiedeana, strep- tophyla	8,-	12,-

Afd. Nijmegen:

6 oktober : Externe spreker. Plant van de maand: Crassula.

Afd. Utrecht:

12 oktober : Lezing door Ruurd van Donkelaar over Hoya, Dischidia en veel voorkomende vetplanten.
Plaats: Kantine van drukkerij Hoonte aan de Varkensmarkt in Utrecht. Aanvang: 19.30 uur. Info: W. Alsemgeest, tel. 03484-1083.

Afd. IJsselstreek:

25 september : Lezing door dhr. Beukelaers over vactussen en vetplanten de vier jaargetijden door.
Plaats: DKW gebouw te Zutphen.

Afd. Zeeland:

25 september : Plant van de maand: Matucana en "Submatucana" door Dhr. Minnaar. Succulentenquiz en bespreken van zieke- en probleemplanten.
Plaats: De Thomaskapel aan de Vrijlandstraat in Middelburg. Aanvang: 19.30 uur.

Afd. Zuid-Limburg:

6 oktober : Dialezing door ons lid Dhr. Rogozinski uit Keulen over zijn 10 jaar reizen door Mexico. Onderwerp: Cactussen, Land en Mensen.
Plaats: Gemeenschapshuis, Hoofdstraat 12, Schimmert. Aanvang: 19.30 uur.

Afd. Zwolle:

24 september : Ruil- en praatavond. Na de pauze een gesprek over bestrijdingsmiddelen. Plant van de maand: Parodia.
Plaats: Gebouw van de "Nederlandse Protestanten Bond", Thorbeckegracht 11, Zwolle. Aanvang: 19.30 uur. Voor meer info Willemien Adams, tel. 038-227259.

OPROEP

Heeft u vragen betreffende de hobby?

Schrijf ze op een briefkaart en stuur deze aan de hoofdredacteur: C.A.L. Bercht, Mauritshof 124, 3481 VN Harmelen.

NIEUWE ZAADLIJST

PEDIO'S, SCLERO'S en andere sterke c.q. winterharde soorten uit zuid en noordwest U.S.A. Vraag de gratis zaadlijst aan.
(Klanten van het laatste jaar krijgen deze automatisch)

FRIZ HOCHSTÄTTER

Feldstrasse 61, 6800 Mannheim 51

KAKTEENSAMEN

B.R.D., tel. 0621-794675

INGEZONDEN STUK

n.a.v. PHYLLOSOFIE maart 1987 door P. v.d. Veen

In dit artikel wordt onder andere gemeld dat men als afdelingsbestuur bestrijdingsmiddelen in voorraad heeft.

Ook wordt gesteld dat bestrijdingsmiddelen tegen wolluis, wortelluis en schimmels uitsluitend in literflessen worden verkocht.

Uit dit artikel blijkt dat afdelingsbesturen grote porties zgn "versnijden" in kleinere eenheden en dan weer doorverkopen naar de leden.

Ik moet tegen dit artikel met klem protesteren!

- a. Er zijn vele soorten bestrijdingsmiddelen in de handel in kleinverpakking die uitstekend werken.
- b. Het is **VERBODEN** in de bestrijdingsmiddelenwet 1962 bestrijdingsmiddelen te versnijden (in kleinere porties te verdelen).
- c. Ook is het **VERBODEN** bestrijdingsmiddelen anders dan in de originele verpakking te verhandelen of in voorraad te hebben.

Deze wet maakt tevens onderscheid in gebruikers:

- a. degene die **beroepsmatig** bestrijdingsmiddelen gebruikt. Deze is gerechtigd zgn "doodshoofdmiddelen" te gebruiken.
- b. andere personen. Deze zijn gerechtigd uitsluitend middelen te gebruiken met het gevarenteken Andreaskruis of zonder gevaranteken.

Men wordt verplicht door de bestrijdingsmiddelenwet zodanig met bestrijdingsmiddelen om te gaan dat geen gevaar ontstaat voor mensen of nuttige dieren (denk aan bijenhouders in de omgeving). Ook met resten van bestrijdingsmiddelen en ledige verpakkingen moet men zorgvuldig omgaan.

Elk bestrijdingsmiddel mag slechts in de originele verpakking (met toelatingsnummer, gebruiksaanwijzing, gevarenteken) in de handel worden gebracht en in voorraad worden gehouden in een daartoe bestemde afgesloten ruimte.

Door bestrijdingsmiddelen in andere dan originele verpakkingen te verhandelen (ook weggeven valt hieronder) is men strafbaar.

Elk jaar gebeuren door dergelijke praktijken diverse ongelukken. Immers op het moment van versnijden weet men nog wel met welk middel men te maken heeft, doch na enkele jaren niet meer.

Daar ik zelf enkele jaren in de bestrijdingsmiddelen gewerkt heb weet ik uit ervaring welk een ellende er voort kan vloeien door niet originele verpakkingen te gebruiken.

Een voorbeeld wil ik U niet onthouden.

Een zoon dacht dat hij cola pakte uit de kelder bij zijn net overleden vader.
Dit bleek achteraf een bestrijdingsmiddel.
De zoon overleefde dit niet.

Ook op beurzen wordt regelmatig versneden bestrijdingsmiddel aangeboden vooral voor spintbestrijding.
Dit vanwege de dure prijs.
Men blijft als "versnijder" nog jaren stafbaar.

Wanneer men als gebruiker nauwkeurig opvolgt hetgeen op de verpakking staat, zal men geen moeilijkheden krijgen. Men moet er daarnaast van doordrongen zijn dat men met giftige en daarom gevaarlijke stoffen te maken heeft.

J. Korf, Twello

ONZE GEHEEL VERNIEUWDE KAS IS GEREED

Ter gelegenheid hiervan houden wij op zaterdag 18 en 25 september a.s. open-deur dagen. U vindt bij ons een GIGANTISCH sortiment, van de eenvoudigste mammillaria tot de moeilijkste navajoa.

CACTUSKWEKERIJ LAKERVELD

Tel. 03474-1718

Geopend: zat. 8-18 uur, maandag t/m vrijdag alleen na tel. afspraak.

LEXMOND

Lakerveld 89

VERKORTE NOTULEN VAN DE BESTUURSVERGADERING
gehouden op 23 april 1987.

Aanwezig: W. Alsemgeest M. de Bekker
 P. Melis L. Bercht
 J. Vrenken H. Masman
 M. van Eijsden
Afwezig: B. Stortenbeek

1. De Voorzitter opent de vergadering om 19.30 uur.
2. P. Melis geeft de Bestuurswijziging door aan de Kamer Van Koophandel.
3. L. Bercht onderzoekt de mogelijkheid om de 400 Buiningdia's van Internoto te kopiëren.
4. De Ledenadministratie wordt op 10 mei a.s. overgenomen door M. van Eijsden.
5. L. Bercht onderzoekt nog dit jaar de mogelijkheid van een "beginnersnummer".
6. Nabespreking van de Alg. Vergadering van 11 april j.l.

VERKORTE NOTULEN VAN DE BESTUURSVERGADERING
gehouden op 16 juni 1987.

Aanwezig: W. Alsemgeest M. de Bekker
 P. Melis L. Bercht
 J. Vrenken H. Masman
 M. van Eijsden B. Stortenbeek

1. De Voorzitter opent de vergadering om 19.30 uur.
2. Het kopiëren van de Buiningdia's van de Internoto is mogelijk voor f 1,- per dia zodra dit gewenst is.
3. Er zal worden gezocht naar geschikte kandidaten voor de adviesrubriek in Succulenta.
4. Uit een onderzoek door J. van Eijsden blijkt dat ongeveer 10% van de afdelingsleden geen lid is van de vereniging.
5. De beslissing over het al dan niet financieel steunen van de afdelingen wordt doorgeschoven naar de volgende vergadering.
6. Externe propaganda. Blijft op de aktielijst staan. De ledenwerfwedstrijd heeft tot nu toe 20 reacties opgeleverd.

P. Melis

ALGEMENE NAJAARSVERGADERING

Zoals u weet wordt op 7 november a.s. weer de Algemene Najaarsvergadering gehouden in de Reehorst te Ede.

Vooruitlopend op de agenda, die in het oktoberbnr. zal worden gepubliceerd, volgen onderstaand de notulen van de vorige Algemene Vergaderingen.

Zoals op de vorige Algemene Vergadering werd aangekondigd vind u onderstaand ook het voorstel tot wijziging van de Statuten, op advies van de Notaris aangebracht.

EXOTICA

Europa's grootste aanbod van CAUDEX planten:
Adenium, Brachystelma, Trichocaulon, Dioscorea,
Euphorbia, Pachypodium, Pelargonium, etc.

en vele andere botanische rariteiten.

Plantenlijst op aanvraag.

Onze kas bevindt zich op **30 km van ROERMOND** en is
geopend van april tot dec. elke zaterdag 9.00-16.00 uur.

ERNST SPECKS, Am Kloster 8, D-5140 Erkelenz-Golkrath, BRD
Tel.: 02431-73956, maandag - zaterdag 9.00-12.00 uur.

Notulen van de Algemene Vergadering van 11 april 1986

Afwezig met bericht van verhindering: L. Bercht, F. van Leeuwen en H. Masman.

Notulen

1. De Vice-Voorzitter opent de vergadering om 14.00 uur.
In zijn openingswoord gedenkt hij Dhr. H. Leusink, de beheerder van Ruilen zonder Huilen, die enige tijd geleden overleed. Daarop wordt de door de aanwezigen een minuut stilte in acht genomen. Hij feliciteert de afdeling Nijmegen met haar 50-jarig - en de afdeling Kennemerland met haar 25-jarig bestaan en bedankt de afdeling Nijmegen die deze dag als gastheer optreedt.
2. Notulen vorige Algemene Vergadering.
De Notulen worden ongewijzigd goedgekeurd.
Opmerkingen naar aanleiding van de notulen:
 - a. De Statuten zullen op de volgende Algemene Vergadering ter goedkeuring worden voorgelegd.
 - b. De strooifolders liggen bij Mevr. Stortenbeek.
3. Mededelingen en binnengekomen stukken.
 - a. Er zijn geen binnengekomen stukken.
 - b. Het adres op de strooifolder zal worden overgedrukt. Tevens zullen dan de kosten van het lidmaatschap van de vereniging in Belgische Franken op de folder worden gedrukt.
 - c. Succulenta Den Haag en de afdeling Rijn- en Delfland hebben zich verenigd tot één afdeling.
- d. Het contact tussen de W.S.B. en het Bestuur is hervat en zal worden gecontinueerd.
 - e. Op aanraden van de notaris zullen de statuten verder worden verbeterd en op de komende Algemene Vergadering ter goedkeuring worden voorgelegd.
 - f. Er is een ledenwerfwedstrijd uitgeschreven en de leden worden opgeroepen hieraan hun medewerking te verlenen.
 - g. Mevr. van Die van de afd. Arnhem, heeft aangeboden om het werk van wijlen Dhr. H. Leusink m.b.t. "Ruilen Zonder Huilen" over te nemen. De vergadering aanvaardt het aanbod van Mevr. van Die onder luid applaus.
 - h. De uitgave van een kalender samen met een aantal Belgische verenigingen is ook voor 1988 gecontinueerd.
 - i. Op verzoek van de Belgische Verenigingen heeft een vertegenwoordiging van het Bestuur deelgenomen aan het overleg m.b.t. een gezamenlijk Belgisch tijdschrift.
4. Jaarverslag van de secretaris.
Het jaarverslag wordt zonder opmerkingen goedgekeurd.
5. Financieel verslag 1986.
Na een uitgebreide toelichting van de penningmeester op het financieel verslag leest de Vice-Voorzitter het verslag van de kascommissie voor. De kascommissie gevormd door de Heren B. Tanzer en H. Kiezenbrink verleent de Penningmeester decharge. De Vergadering gaat onder dankzegging aan de Penningmeester akkoord met het financieel verslag over 1986.
6. Bestuursverkiezing.
Aftredend en herkiesbaar is P. Melis. Aftredend en niet herkiesbaar is F. van Leeuwen. Het Bestuur draagt als kandidaat Dhr. J. van Eijdsen van de afd. Hoogeveen voor. Er zijn geen verdere kandidaten aangemeld.
De Vergadering verkies onder applaus J. van Eijdsen en P. Melis.
De Vice-Voorzitter bedankt Dhr. F. van Leeuwen voor het vele werk dat hij de afgelopen jaren voor de vereniging heeft verricht en verzoekt Dhr. J. van Eijdsen aan de bestuurstafel plaats te nemen.
7. Jaarverslagen van de Instellingen.
Omdat de jaarverslagen van de Diatheek en het Buiningfonds nog niet waren gepubliceerd, worden deze door de secretaris voorgelezen. De Diathecaris merkt op dat hij graag opmerkingen ontvangt indien hij dia's heeft uitgeleend.
Onder dankzegging aan de beheerders van de instellingen voor het vele werk dat zij in 1986 hebben verricht gaat de Vergadering akkoord met de verslagen.
8. Rondvraag.
 - a. Wat wordt het nieuwe adres van de Ledenadministratie? Hierover zullen de leden tijdig worden bericht in Succulenta.
 - b. Gevraagd wordt of het Bestuur meer ondersteuning, ook financieel, kan geven aan de afdelingen. Deze vraag geldt met name voor de kleinere afdelingen. Het Bestuur zal zich hierover beraden.
 - c. Gevraagd wordt om een zorgvuldiger beleid met betrekking tot de ledenadministratie. Een aantal leden hebben geklaagd over een minder vlotte afhandeling van hun problemen. Het Bestuur zal de klachten onderzoeken.
 - d. Kan de Ledenadministratie een lijst met afdelingsleden aan elke afdeling zenden? Dit verzoek zal aan de Ledenadministrateur worden doorgegeven.
 - e. Moeten afdelingsleden ook lid van Succulenta zijn? Elk afdelingslid moet volgens de Statuten ook lid zijn van Succulenta. Een uitzondering geldt voor leden die uit het zelfde gezin komen, in dat geval hoeft slechts een van de gezinsleden lid van Succulenta te zijn.
 - f. Gevraagd wordt of de penningmeester de namen van de afdelingsleden, die hun contributie aan Succulenta niet betalen, wil doorgeven aan de afdelingen. Het Bestuur zal zich hierover beraden.

- g. Wanneer zijn de "Buingdia's" beschikbaar voor de leden van Succulenta. De eerste 900 dia's van wijlen Dhr. Buning zijn op dit moment in de Diatheek aanwezig. Dit aantal wordt elke maand met ongeveer 500 dia's uitgebreid tot alle dia's door de Diatheek zijn overgenomen. Indien leden deze dia's willen lenen kunnen zij contact opnemen met de Diathecaris.
 - h. De Hoofdredacteur wordt verzocht om de artikelen over de Bovenwindse Eilanden niet verder te continueren.
 - i. Wat is precies het onderscheid tussen gele en witte pagina's in Succulenta? Witte pagina's kosten ongeveer f 170,- en gele f 112,- per pagina. De definitie voor de inhoud is als volgt: Wit: Alle artikelen die een bijdrage leveren aan de kennis over en het verzorgen van de planten. Geel: Verenigingsnieuws, advertenties, propaganda en andere voor de hobby interessante artikelen die niet binnen de normen van de witte pagina's vallen.
 - j. De Ledenadministrateur en de Hoofdredacteur worden verzocht om op de Algemene Vergadering aanwezig te zijn.
 - k. Het idee wordt geopperd om in boeken over onze hobby een folder bij te sluiten. Hiervoor moet dan contact met de uitgever worden opgenomen. Het Bestuur vindt dit een goed voorstel en zal de mogelijkheden nader onderzoeken.
9. Het Bestuur stelt voor om de Algemene Vergadering in het najaar op een andere tijd aan te laten vangen. Zodanig dat de vergadering in zijn geheel in de morgen of in de middag valt. Op deze wijze wordt behalve tijd ook de lunch uitgespaard. De Vergadering kiest voor een middagvergadering die begint om 13.30 uur. Over de juiste plaats zal tijdig een mededeling verschijnen in Succulenta.

Er is een brief van de afdeling Fryslan ontvangen waarin zij voorstelt om de Algemene Vergadering in het voorjaar van 1988 te organiseren. De bedoeling is dat deze vergadering wordt gehouden op een rondvaartboot. Als streefdatum wordt 28 mei 1988 voorgesteld. Na overleg gaat de Vergadering akkoord met het voorstel van de afd. Fryslan.

De Vice-Voorzitter dankt alle aanwezigen voor hun bijdrage en sluit de vergadering.

P. Melis, secretaris

VOORSTEL TOT WIJZIGING VAN DE STATUTEN.

Artikel 2 f.

Het verstrekken van voorlichting, het verstrekken van zaden en planten, het onderhouden van ruilmogelijkheden, het houden van tentoonstellingen en excursies, het onderhouden van een centrale succulentenverzameling.

Voorstel: Het verstrekken van voorlichting, het verstrekken van zaden en planten, het onderhouden van ruilmogelijkheden, het houden van tentoonstellingen en excursies.

Artikel 3 d.

Bijzondere leden zijn rechtspersonen of andere groeperingen of instellingen. Hun doelstellingen mogen niet strijdig zijn met die van de vereniging.

Voorstel: Bijzondere leden zijn zij die niet behoren tot de leden genoemd onder a.b.c.f.

Artikel 6 4.

Tot de bezittingen van de vereniging behoren die van de afdelingen op instellingen. De afdelingen respectievelijk de instelling blijven er de beschikking over houden totdat zij worden opgeheven, in welk geval zij aan de afdeling worden overhandigd. Bij heropening van de afdeling zij opnieuw ter beschikking.

Voorstel: De bezittingen van de afdelingen en instellingen wordt geacht eigendom te zijn van de vereniging, tenzij uit bescheiden mocht blijken, dat deze bezittingen eigendom zijn van anderen dan de vereniging. De afdelingen respectievelijk de instellingen, behouden dit bezit totdat zij worden opgeheven, in welk geval zij hun bezittingen ten spoedigste dienen over te dragen aan de eigenaar en/of eigenaren. Bij de wederinstelling van een afdeling komt dit bezit voorzover eigendom van de vereniging, opnieuw ter beschikking van deze afdeling.

Artikel 6 5.

De boeken en de bezittingen worden jaarlijks gecontroleerd door een kascommissie bestaande uit twee leden, gekozen door de Algemene Vergadering. (De leden van de kascommissie mogen geen deel uitmaken van het Bestuur). Elke bestuurlijke instantie in de vereniging heeft het recht te verlangen dat de controle door een deskundige plaatsvindt.

Voorstel: De Algemene Vergadering benoemt jaarlijks uit de leden een commissie van tenminste twee personen, die geen deel mogen uitmaken van het Bestuur en brengt aan de algemene vergadering verslag uit.

Vereist het onderzoek van de rekening en verantwoording bijzondere boekhoudkundige kennis, dan kan de kascommissie zich door een deskundige laten bijstaan. Het Bestuur is verplicht aan de kascommissie alle door haar gewenste inlichtingen te verschaffen, haar desgewenst de kas en de waarden te vertonen en inzage van de boeken en bescheiden van de vereniging te geven. De opdracht aan de kascommissie kan te allen tijde door de Algemene Vergadering worden ingetrokken, doch slechts alleen door de benoeming van een andere kascommissie.

Artikel 7 4

Een afdeling kan als zodanig fungeren nadat zij door het Bestuur als afdeling is erkend.

Voorstel: Een afdeling kan als zodanig fungeren nadat zij door het Bestuur als afdeling is ingesteld.

Artikel 7

Voorstel: Toevoegen van artikel 7 7.

De afdelingen bezitten geen rechtspersoonlijkheid doch zijn slechts organen van de vereniging.

Artikel 8 3

De Bestuursleden worden gekozen door de Algemene Vergadering. De Voorzitter, de Secretaris en de Penningmeester worden in hun functie gekozen. De overige functies worden in overleg binnen het Bestuur verdeelt.

Voorstel: De Bestuursleden worden gekozen en benoemd door de Algemene Vergadering. De Voorzitter, de Secretaris en de Penningmeester worden in hun functie gekozen. De overige functies worden in overleg binnen het Bestuur verdeelt.

Artikel 8 5

Een Bestuurslid kan door de Algemene Vergadering worden geschorst of ontslagen.

Voorstel: De Algemene Vergadering kan Bestuursleden schorsen of ontslaan.

Artikel 10 1

Het Bestuur is belast met de behartiging van alle zaken der vereniging. Het is gerechtigd delen van zijn taak te delegeren aan anderen of aan instellingen of commissies.

Voorstel: Het Bestuur is belast met de behartiging van alle zaken der vereniging. Het is gerechtigd delen van zijn taak te delegeren aan anderen onder door het Bestuur te bepalen voorwaarden.

Artikel 12 3

De Algemene Vergadering wordt bijeengeroepen door het Bestuur met inachtneming van een termijn van minstens zes weken, door mededeling in het verenigingsorgaan, waarin tevens de agenda en eventuele Bestuursvoorstellen worden bekend gemaakt.

Voorstel: De Algemene Vergadering wordt bijeengeroepen door het Bestuur met inachtneming van een termijn van minstens zes weken, door mededeling in het verenigingsorgaan. De agenda en eventuele Bestuursvoorstellen worden tenminste drie weken voor de vergaderdatum bekend gemaakt.

WEGENS BEEINDIGING VAN HET BEDRIJF:

Verkoop van onze alom bekende collectie knollen, bollen,
bijzondere planten, vetplanten en cactussen.

CACTUSKWEKERIJ A.N. BULTHUIS

Groenewoudseweg 14

3945 BC COTHEN

Telefoon: 03436-1267

geopend maandag t/m zaterdag.

VRAAG EN AANBOD

Opgaven voor het oktober-nummer moeten vóór 15 september bij de heer **M. de Bekker, Kraayeven 1, 5386 LH Geffen** zijn. Leden van Succulenta mogen per jaar éénmaal gratis een advertentie zetten in deze rubriek. Alleen advertenties de hobby betreffende worden opgenomen.

Gevraagd het boek "DIE AGAVEN" van A. Berger. Tevens gevraagd stekken van *Ageve guadalajarena*, *seemanniana*, *pygmae*, *cupreata*, *flexispina*, *maximiliana*, *marmorata* en *zebra*. S. Camping, Gr. Drift 67, 9411 EN Beilen. Tel.: 05930-5633.

Te koop: Alum. kas ARKOO 34, 4,50x3,10x2,50 m. met kokerfundering, 4 luchtramen, 4 mm. glas uit één stuk met rubberopsluiting. Nieuwprijs 3.850,- nu voor 2500,-. Aanvaarding in overleg. Tevens Enz. der Succulenten und Kakteen van Gordon Rowley, prijs 40,-. S.H. v.d. Born, Clauslaan 20. 3761 CZ Soest. Tel.: 02155-20924 na 17 uur.

Gevraagd tegen redelijke vergoeding: *Pseudolobivia Cardenasiana*; *Mammillaria Plumosa*, -Saffordii, -Zahniana; *Lobivia Oligotricha*; *Escobaria*; *Neochilena*; *Haworthia*; *Gasteria* en *Aloe*. Mevr. J. v.d. Stijk-de Haan, Akkerstraat 32, 9991 BR Middestum.

Te koop: enkele volwassen planten: *Agave celsii*, *Agave elemeetiniana*, *Adenia spinosa* 60 cm., *Pachypodium Saundersii* 60 cm., *Euphorbia Grandicornis*, *Euphorbia Abyssinica* 126 cm. boompje. P. Geerlofs, Tel.: 01104-696.

Te koop: t.e.a.b. alum. profielen en glasroeden voor kasdak ± 13x5 m. incl. groot luchtraam; lier voor openen luchtramen. A.B. Pullen, Beatrixlaan 10, 7711 KG Nieuwleusen. Tel.: 05296-2284.

Te koop: wegens ruimtegebrek: *Mammillaria compressa*, 40 cm. Ø met 13 koppen en *Nolina recurvata*, knol 25 cm. Ø, totale hoogte 1,10 m. G. Vroom, Nachtegaalstraat 78, Haarlem. Tel.: 023-390152 na 18 uur.

Te koop: Krainz' die Kakteen, aflevering 1 - 39 met ordners. J. Theunissen, Vierschaarstraat 23, 4751 RR Oud Gastel.

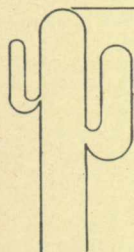
Gevraagd door jonge serieuze succulentverzamelaar Melo's, Fero's, Rebutia's en bladactussen of stekken hiervan. Joost Wouters, Klimpoozom 106, 2353 RL Leiderdorp. Tel.: 071-892529.

Gevraagd: *Phyllocactussen* en/of stekken hiervan. G. van Kempen, Steltsestraat 14, 6663 BS Lent.

Hobbyvriend gezocht die ook geïnteresseerd is in andere planten. Ik ben een pottenbakker van 40 jaar en maak ook dingen voor planten, heb een gevarieerde maar door ruimtegebrek helaas beperkte verzameling succulenten, 2 ramen op het Z.O. en een tuintje op het Z. D.J. Romijn, O.Z. Voorburgwal 244-III, 1012 GK Amsterdam. Tel.: 020-277803.

Te koop succulenta *Cycodaceae* voor kamer en kas. Langzaam groeiend. Zes soorten van 5,- tot 10,- per stuk, incl. portokosten en naamlabel. Uitsluitend schriftelijk aan te vragen door een gefrankeerde, aan Uzelf gerichte enveloppe te sturen naar H. van Buren, Venusstraat 107, 3371 TP Hardinxveld.

* *
*

HOVENS cactuskwekerij

Markt 10, 5973 NR LOTTUM/NL.
Tel. 04763-1693

PHYLLOCACTUSSEN

meer dan 250 soorten!

Een sortimentslijst wordt u op aanvraag toegestuurd.

Geopend: van dinsdag t/m zaterdag
van 09.00 tot 12.00 en
van 13.00 tot 18.00 uur.

BLADKAKTUS

Binnenlandse en buitenlandse boeken steeds voorradig.
Wij bestellen graag voor U.

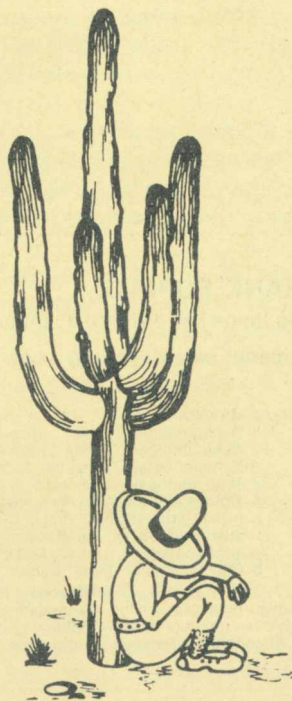
Vraag onze Bladkactus, een lijst met succulente literatuur aan.

NATUUR & BOEK Bankastr. 10
2585 EN 's-Gravenhage
tel. 070-505648

NIEUWE LEDEN

Beenen J.F., Ringstraat 31, 8715 JT Stavoren
Timmermans Hans, Nieuwstraat 28, 3901 AE Wijk bij
Duurstede
Hafe W.M., F. Nightingalestr. 158, 2286 JS Rijswijk (ZH)
Rijkers C., Marktplein 4, 3261 BZ Oud-Beyerland
Ringens H.H. van, Hannie Schaftstraat 14, 1183 BV Amstel-
veen
Njagal H.A., Semarangstraat 14A, 9715 JW Groningen
Wouters Joost, Klimopzoom 106, 2353 RL Leiderdorp
Ploeg A.D. v/d, Raadhuisplein 18, 3331 BT Zwijndrecht
Triest J. van, Barrietdijk 60, 4706 DB Roosendaal
Heuvel A. v/d, W. Danielslaan 45, 2082 HB Santpoort-
Zuid
Barree Anneriek, Noordwolderweg 22, 9785 AS Zuidwolde
(Gron.)
Hoogendoorn J., Zeemanstraat 30, 1506 CV Zaandam
Breed M.W. de, Binnenhof 6, 3441 AX Almere-Haven
Bokieziwicz Y., Middelkouter 36, 105 B-9450, Haaltert,
België
Lockhorn H., Zwaagsterweg 25, 9679 BG Scheemda
Verhage R.A., Stellingwerfstraat 45, 6826 SK Arnhem
Smeets dhr., Zeswegenlaan 177, 6412 HA Heerlen
Rijnders J.J., E. Mooylaan 48, 1241 BE Kortenhoef
Roemers E., Gorechtkade 126A, 9713 CK Groningen
Vermootte J., Albert I-laan 56, 105 B-8450 Mieuwpoort,
België
Nagel H., Mitterndorf 58, 100 A-4801 Traunkirchen,
Oostenrijk
Verheesen M.J., Ruysdaellaan 41, 4625 BK Bergen op
Zoom
Beveren van M., Maluslaan 78, 9741 LN Groningen
Weerdt C.M. van der, Goldakkers 4, 9483 PG Zeegse
Donk C.M.H., Nuyenburglaan 32, 1701 AM Heerhugo-
waard
Pijl-Schotman A. v.d., Grote straat 31, 7683 BA Den Ham
Tromp G., Pr. Irenestraat 12, 2841 TB Moordrecht
Beek E.M. van, 1e Jan v/d Heydenstr. 118-II, 1072 VB
Amsterdam
Ligtermoet J.M., v/d Broekstraat 10, 1945 TM Beverwijk
Catricum-Westraten J., v.d. Broekstraat 2, 1945 TM
Beverwijk
Maar H.N. van, Grachtstraat 19, 9991 BA Middelstum
Bakker P., Oranjelaan 35, 2231 DE Rijnsburg
Gelder W. van, West Voorstraat 12, 3262 JP Oud-Beyerland
Vermote Patrick, Guldensporenlei 57, 105 B-2300 Turnhout
België
Esser Els, Beethovenlaan 204, 3335 BC Zwijndrecht
Pruim A.J., Joh. Wagenaarstraat 11C, 8915 AP Leeuwarden
Reitsma, Sibrandahaerd 12, 9737 NS Groningen
Hendriks dhr., Kolpingstrasse 71, 125 D-4048 Greven-
broich, BRD
Vranken Mike, Akeleihof 2, 6043 WS Roermond
Boer de-Cocq v. Delwijnen, Gussenstraat 26, 5809 AH
Leunen
Dil D.F.C., P. Bothstraat 14, 2595 XA Den Haag
Camps-Counts P., Albionstraat 19, 5809 AB Leunen
Duffy Irene Mrs., 39 Blackcraigs, 182 KY26TJ, Kirkcaldy
Fife Scotland
Geysbreghts Marc, Lindénlaan 74, 105 B-2460 Kastelee,
België
Reniers A.C., Jacob de Gelderstraat 12, 5612 PA Eindhoven
Gameren H.G. van, Geerhofstraat 17, 5327 AJ Hurwenen
Vinke H.J., Achthuizenplantsoen 3, 6843 DW Arnhem
Bouter Ellen, Oranjelaan 20A, 2741 ER Waddinxveen
Jongejans G., Dorpsstraat 305, 1566 BB Assendelft
Oosterwijk J., Dr. Schreuderstraat 28, 2741 PS Zwammer-
dam
Janse C., Hijckerveld 38, 3085 PB Rotterdam
Kruidenberg W., Braakdijk 9 RDM 1509 BJ Zaandam
Groen Christine, Welleweg 44, 3232 AW Brielle
Raven B., Zuidereind 152, 1243 KW 's-Gravenland
Dijken van-Wal v/d, mevr., Tiedemastraat 53, 9781 BG
Bedum
Valk J.J., Melkweg 55, 3225 VD Hellevoetsluis
Mulder A., Ds. Montijnstraat 15, 3245 XC Sommelsdijk
Hatak Karl Dr., Hofgasse 7, 100 A-4020 Linz, Oostenrijk
Juffermans, Petracalaan 34, 3533 CT Utrecht
Knutti Bruno, Ackerstrasse 39, 178 CH4058 Basel, Zwits.
Pulles C., De Moezel 22, 5152 SW Drunen
Advokaat A., Aartshgt. Albertweg 22, 5615 SJ Eindhoven

Claessens R.W.J.G., Pasakker 110, 5712 HP Someren
Holthuis W., Molenweg 59, 8012 WC Zwolle
Mondelaers Jan, Hattestraat 16, 105 B-3998, Laakdal,
België
Bos J.A., Rensel 69, 9462 KL Veendam
Venrooy E.C. van, Kamersteeg 1, 4273 GM Hank
Olivier A., Westerse Drift 2-A, 9752 LG Haren
Torre v/d Mevr., Dorus Rijkersstraat 5, 2404 XL Alphen a/d
Rijn
Wensveen N., Prinsenhof 39, 3481 HC Harmelen
Zwiebel Mevr., Isabellahof 57, 5801 LD Venray
Sebus H., Keramiekstraat 76, 5935 TK Steyl

VOOR U GELEZEN... NIEUWBESCHRIJVINGEN

Zonder de pretentie te hebben volledig te zijn geef ik hier een opsomming van nieuwbeschrijvingen in andere tijdschriften vanaf januari 1987.

Sedum tehuaztlense Moran & Meyran in *Cactaceas y succulentas mexicanas* 1987, nr. 1, p. 3.

Rhipsalis occidentalis Barthlott & Rauh in *K.u.a.S.* januari 1987.

Mammillaria dixanthocentron var. *rubrispina* Wolf in *K.u.a.S.* februari 1987.

Peperomia dolabella Rauh & Kinnach in *C.S.J.* 1987, nr. 1 (ook in *K.u.a.S.* maart 1987).

Turbinicarpus swoboda Diers in *K.u.a.S.* april 1987.

Pilosocereus albisummus Braun & Esteves, *K.u.a.S.* mei 1987.

Pilosocereus cristalinensis Braun & Esteves, *K.u.a.S.* mei 1987.

Pilosocereus braunii Esteves, *K.u.a.S.* mei 1987.

Pilosocereus lindaianus Braun & Esteves, *K.u.a.S.* mei 1987.

Revisies:

Het geslacht *Facheiroa* in *K.u.a.S.* februari en april 1987.

Het geslacht *Oroya* in *K.u.a.S.* februari en maart 1987 (oorspronkelijk in *Kaktusy* 1985).

Ludwig Bercht

FRANK SÜPPLIE,

Weg langs het Kerkhof 1, (nabij Kapel i/h Zand), 6045 AN Roermond, tel. 04750-19389.

geopend: zaterdags van 11.00 tot 17.00 uur, ma./vr. na tel. afspraak.

DEZE MAAND:

1 Schlumbergera "Jaffa", wit, bewortelde stek	3,50
2 Schlumbergera "Maria", rood en wit, idem	3,50
3 Schlumbergera "Lipstick", rood, idem	3,50
4 Rhipsalidopsis rosea, rose, idem	3,00
5 Rhipsalidopsis "Shocking Pink" purper, idem	3,00
6 SCHLUMBERGERA "GOLD CHARM" DE GELE LIDCACTUS zeer mooi, bewortelde stek, prijs op tel. aanvraag na 19.30 uur.	
7 Schlumbergera "Linda" rood met paarse punten, idem	5,00
8 Rhipsalidopsis "Evita" purper, idem	5,00

No's 1, 2, 4, 6, 7 en 8 staan afgebeeld in het aprilnummer van *Succulenta*.

Bestellen door overmaking van het verschuldigde bedrag vermeerderd met 5,- portokosten op giro 3710170 met opgave van het voor de naam staande nummer. Zaterdag 19 en zondag 20 september staan wij op de E.L.K. Zaterdag 26 september verkopen wij al onze planten (excl. Phyllo's en Epiphyten) met 20% korting.

Mooie hybride of gevaarlijke kruising?

W. STERK

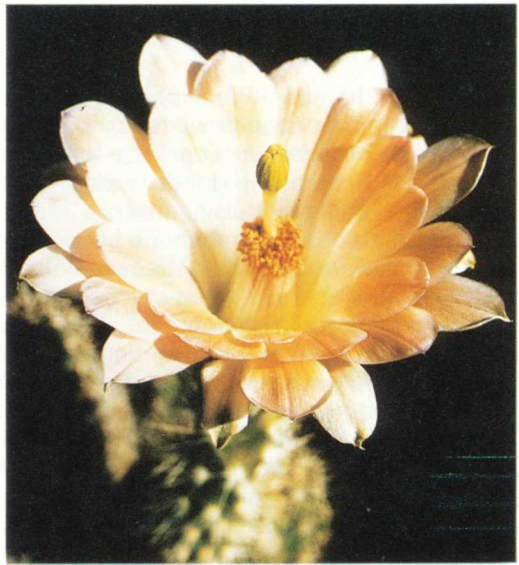

Foto van de schrijver

Een van de zaken die een beginnende liefhebber van succulenten te horen krijgt, is dat er gewaakt moet worden tegen "toevallige" bestuiving om niet op die manier soortvervalsing te krijgen. Bovendien krijgt hij bij bezoeken aan ervaren liefhebbers te horen, dat zij - mogelijk nog als enige - nog een soortechte plant bezitten. Zo'n plant is dan bijvoorbeeld afkomstig van de vooroorlogse kwekerij van De Laet in Kontich bij Antwerpen, of gekweekt uit zaad dat door een bekende (natuur)verzamelaar in omloop gebracht is. Ook zijn hier en daar nog oude importplanten aanwezig van vindplaatsen in Mexico of Argentinië.

Een groot deel van de planten die we nu kopen is opgekweekt uit zaad waarvan de herkomst niet meer met zekerheid is na te gaan. Zo kreeg ik enkele jaren geleden een plant onder de naam *Echinocereus salm-dyckianus*. Toen de plant in bloei kwam, was ik verbaasd. De bloem was zalmroze in plaats van oranjerood. Hoogstwaarschijnlijk is het een kruising tussen *E. scheeri* en *E. salm-dyckianus*.

In de natuur zijn ook dergelijke planten gevonden, die wat de bloemkleur betreft tussen de twee soorten instaan. Ze werden door Craig verzameld bij Cerochui in de staat Chihuahua, Mexico. De bloemkleur varieerde van purperose tot vuurrood, zeer variabel dus. Deze planten zijn beschreven onder de naam *E. salm-dyckianus* var. *noctiflorus*.

Mijn plant was uit gekocht zaad gekweekt en is dan ook met redelijke zekerheid geen natuurhybride. Aan een dergelijke cultuurhybride kunnen we een cultivar-naam geven. Dit mag dan volgens de internationale regels geen Latijnse naam zijn; het moet een "fantasie"-naam zijn. Dit benamen heeft eigenlijk alleen zin als de kans bestaat dat de plant in grote hoeveelheden gekweekt zal gaan worden voor handelsdoeleinden.

In veel verzamelingen komen al dan niet opzettelijke kruisingen voor, meestal onder een foutieve naam.

Het commercieel verder kweken, zelfs van goedbloeiende en gemakkelijk te kweken cactushybriden, schijnt echter zelden succesvol te zijn. Enkele uitzonderingen zijn o.a. de bekende *Epiphyllum (Phyllocactus)*- en *Schlumbergera (Zygocactus)*-hybriden. De juiste namen zijn, behalve bij een enkele gespecialiseerde liefhebber, na korte tijd verdwenen.

Een goed voorbeeld zijn de vele kruisingen met *Lobivia (Chamaecereus) silvestrii*. Hoewel ze snel te vermeerderen zijn en ook goed bloeien, schijnen

ze voor de handel toch niet aantrekkelijk te zijn. Onder deze silvestrii-hybriden zijn prachtige bloeiers. Zo kocht ik in Frankfurt een mooie hybride onder de naam 'Hessenfeuer', die daar in een flinke hoeveelheid werd aangeboden. Ik hoop alleen dat deze plant niet zo overgevoelig voor spint is als vele andere silvestrii-kruisingen.

Sinds vele jaren is er een hybride bekend tussen een *Wilcoxia* en *Echinocereus knippelianus*. Daar *Wilcoxia* volgens nieuwere opvattingen in het geslacht *Echinocereus* moet worden opgenomen, is het dus een kruising binnen het geslacht *Echinocereus*. Waar deze, vooral in oude verzamelingen voorkomende hybride vandaan komt, heb ik nooit kunnen achterhalen. Het is een onopvallend, rosebloeiend plantje, dat meestal geënt staat.

Ook in de natuur komen kruisingen binnen het geslacht *Echinocereus* voor. Zo worden *E. lloydii* en *E. roetteri* als kruisingen van *E. pectinatus* var. *dasycanthus* met *E. coccineus* of *E. triglochidiatus* beschouwd. De planten die men onder de namen *E. lloydii* of *E. roetteri* koopt of verkrijgt uit zaad met die naam, zijn meestal niet in overeenstemming met de oorspronkelijke beschrijvingen voor die "soorten".

Wie zelf eens wil gaan kruisen om bijvoorbeeld mooie nieuwe vormen te kweken, kan dat natuurlijk gerust doen. Wel moet hij of zij ervoor zorgen dat de planten niet onder een verkeerde naam in omloop komen en ook het zaad ervan juist etiketteren.

Het kruisen kan voor vele liefhebbers een aardige bezigheid zijn. Voor eigen informatie, maar ook voor anderen, moeten we wel goed opschrijven wat we gekruist hebben. Gooi de minder geslaagde resultaten weg, dat is beter dan ze in omloop te brengen.

Wevestraat 89, 5708 AE Helmond

* *
*

Wat is *Notocactus apricus*?

SJEF THEUNISSEN

Bij verreweg de meeste liefhebbers begint de liefde voor het fenomeen cactus weliswaar niet met een diepgaande studie, maar is het eerder liefde op het eerste gezicht bij het onverwachte zien van een bloeiend exemplaar. Toch kan het op studie uitdraaien, zeker indien men wat verder komt dan het punt "verzamelen wat doorns heeft". Bij veel liefhebbers breekt op een gegeven moment het punt aan, dat men bewust zijn verzameloede in een bepaalde richting gaat leiden. De reden hiervoor kan zijn dat de vensterbank vol is, of de kas, of het feit dat sommige cactussen toch wel erg groot worden. Net als bij het verzamelen van postzegels is het zinloos om te proberen alles bij elkaar te krijgen, gezien het enorme aantal soorten dat bekend is.

Bij sommigen duurt het dan niet lang meer voordat ze besluiten te proberen van een bepaalde groep cactussen het fijne te weten te komen; men probeert alle bekende soorten van een geslacht bijeen te krijgen. Wie serieus probeert zich op een dergelijke manier te specialiseren komt er niet omheen om een studie op te zetten van eigenlijk alles wat op het betreffende gebied verschenen is. We zullen dan moeten proberen om kopieën te krijgen van artikelen die in de vorige eeuw geschreven zijn, tenzij men zich beperkt tot soorten die

nog zeer "jong" zijn. Dit is werkelijk nodig, want we moeten niet vergeten dat de cactusliefhebberij eigenlijk steeds voornamelijk een zaak van leken is geweest, die overigens op dit gebied tot voorbeeldige resultaten zijn gekomen. Toch is vaak te merken dat de auteurs in veel gevallen kritiekloos van elkaar hebben overgeschreven en daarbij zijn soms grote fouten gemaakt. Wie dus deze studie wil beginnen zal eerst een stuk controle moeten uitvoeren. Het lijkt een oninteressante bezigheid, maar toch heeft ook dit werk iets boeiends. Op de eerste plaats moet je natuurlijk weten wat er in het verleden geschreven is over het bewuste vakgebied. Het makkelijkst begin je met een aantal artikelen uit recente tijd te lezen; daarbij vind je vaak een literatuuropgave die als eerste start kan dienen. Ook bij de in de opgave genoemde artikelen tref je vaak een lijst van geraadpleegde werken aan, die dan natuurlijk de volgende stap zijn enz. Lang niet altijd is het mogelijk om in de bibliotheek de gewenste werken te krijgen; daar komt dus ook weer wat zoekwerk bij, maar ook dit is best interessant. Wie bij de bibliotheek van Succulenta niet slaagt, kan zijn geluk proberen bij een Universiteitsbibliotheek of bij de bibliotheek van onze Duitse zustervereniging, die zeer uitgebreid is. Tenslotte zijn er ook nog enkele liefhebbers die zich juist op het verzamelen van alle literatuur op cactusgebied hebben toegelegd.

Heb je dan na enige moeite wat literatuur bij elkaar, dan blijkt dat het bestuderen daarvan soms opmerkelijke dingen aan het licht brengt. Toen ik enkele jaren geleden in verband met mijn voorkeur voor het geslacht *Notocactus* wat oude beschrijvingen bij elkaar legde en met elkaar vergeleek, wekte het mijn verwondering, dat onze oude *Notocactus apricus* al zolang met een naar mijn mening verkeerde naam in onze verzamelingen staat. In de volgende regels wil ik proberen u uit te leggen waarom ik dit denk en ik hoop op reacties van de kant van de lezers indien mocht blijken dat mijn zienswijze fout is. In het andere geval blijft eigenlijk alleen over dat deze plant voortaan de naar mijn mening juiste naam *N. caespitosus* moet dragen.

In het jaar 1900 vertrok de op 8 september 1882 geboren Alberto Vojtech Frič voor de eerste keer aan boord van een schip dat hem naar het verre Brazilië zou brengen. Tijdens dit eerste verblijf hield hij zich bezig met onderzoek op het gebied van de botanie en geologie en in 1903 bracht hij ook een bezoek aan Uruguay. Hij was daar de gast van José Arechavaleta, die toen al 69 jaar was. Met diens landgoed in de buurt van Punta Ballena als basis kon de jonge Frič zich onbezorgd wijden aan het zoeken naar cactussen. Professor Arechavaleta werkte toen juist aan een wetenschappelijk overzicht van de in Uruguay voorkomende planten, de Flora Uruguayana. Frič kreeg als opdracht om de cactussen voor zijn rekening te nemen, hetgeen in niet geringe mate wel een gevolg geweest zal zijn van het feit, dat Arechavaleta weliswaar beschikte over "Die Gesamtbeschreibung der Kakteen" van K. Schumann, maar dat zijn kennis van het Duits niet bijzonder was. Omdat het in die tijd iets minder gemakkelijk was om zich te verplaatsen dan nu, beperkte zich het gebied waar Frič planten verzamelde tot een smalle kuststrook tussen Montevideo en Maldonado. Toch slaagde hij erin om naast een aantal al vroeger beschreven planten ook een aantal nieuwe soorten te vinden. Hiertoe behoren *Notocactus apricus*, *N. floricomus*, *N. neoarechavaletai* en *N. fricii*, toen allemaal nog Echinocactus genoemd. De door hem verzamelde planten werden in talrijke kisten naar de Belgische kweker Frans de Laet in Kontich bij Antwerpen verscheept.

De soort waarmee we ons hier wat intensiever bezighouden lijkt geen enkel probleem op te leveren, want via de kassen van de heer De Laet hebben talloze exemplaren hun weg naar de Europese verzamelingen gevonden. Wij be-

Notocactus apricus

Foto van de schrijver

schikken vandaag over originele foto's van de *Echinocactus apricus* waarop een plant te zien is, die zeer duidelijk spruit. In "Flora Uruguayana" (5) Band II, volgens de omslag verschenen in 1905 (de titelpagina draagt het jaartal 1902 wat ongetwijfeld onjuist is, omdat op blz. 179 verwezen wordt naar artikelen uit het jaar 1903) geeft professor Arechavaleta een uitvoerige beschrijving van deze nieuwe soort, waarbij de Latijnse diagnose begint met het woord "caespitosus". Ook al komen de gegevens van de Latijnse diagnose niet in alle details overeen met die van de Spaanse beschrijving, die zeer uitvoerig is, toch kunnen we vaststellen dat hier ernstig geprobeerd is een beschrijving te leveren die men niet op alle cactussen van toepassing kan laten zijn.

In de latere literatuur wordt steeds weer gewezen op het grote verschil in bloemgrootte zoals die door Arechavaleta wordt genoemd (ongeveer 8 cm lang) en zoals die in onze verzamelingen wordt waargenomen, waar de bloem meestal heel wat kleiner blijft. Ook wordt opgemerkt dat de plant in cultuur niet spruit zoals zij in het wild doet. Wanneer er echter van elke plant een zo duidelijke beschrijving zou bestaan als van *Echinocactus apricus* zouden wij, cactusliefhebbers, een hele hoop minder problemen hebben.

Toch steekt ook bij deze soort een addertje onder het gras: in de loop van januari 1905, maar zeker niet vóór de 18e van de maand beschreef C. Spegazzini in "Cactacearum Plantensium Tentamen" zijn *Echinocactus caespitosus*. In het voorwoord betuigt hij dank aan Professor Arechavaleta, die hem de soort uit Uruguay bezorgd had en deze *E. caespitosus* kwam uit Uruguay. Wanneer men de beschrijving van Arechavaleta's *apricus* vergelijkt met die van Spegazzini's *caespitosus*, valt naast het eerste woord uit de diagnose van Arechavaleta nog een aantal overeenkomsten op. Op enkele punten echter zijn er ook verschillen die het, wanneer men ze allemaal bij elkaar neemt, niet gemakkelijker maken om te beoordelen of het om dezelfde plant als bij Arechavaleta gaat. In tegenstelling tot Arechavaleta geeft Spegazzini ook geen afbeelding van de plant. Pas tegen het einde van de jaren dertig

vinden we in de (nog bestaande) briefwisseling tussen Buining, Frič en Kreuzinger als commentaar van Frič zelf, dus de vinder van *E. apricus*, dat Spegazzini deze soort uit het manuscript van Prof. Arechavaleta, dat deze hem ter beoordeling had toegezonden, ontvreemd zou hebben en enkele gegevens zó veranderd zou hebben, dat hij niet van plagiaat beschuldigd kon worden. Wat ook de waarheid is, in de volgende jaren werd deze plant onder de naam *E. apricus* door de firma De Laet in Europa op grote schaal verbreed, terwijl *E. caespitosus* een verborgen leven leidde. Reeds in 1920 is het voor Britton en Rose niet meer duidelijk, wat er met de plant van Spegazzini bedoeld werd en zij rangschikken haar dan ook in Band III, blz. 211 van hun werk "The Cactaceae" in het nieuwe geslacht *Frailea*, terwijl *E. apricus* in het geslacht *Malacocarpus* wordt gerangschikt, zoals ook een aantal andere soorten van het subgenus *Notocactus*. We moeten daaruit concluderen dat Spegazzini in de 15 voorgaande jaren weinig moeite gedaan heeft om zijn *E. caespitosus* wat beter bekend te maken. Helemaal verwarrend wordt het wanneer Spegazzini zelf zich in "Nuevas Notas Cactologicas" Band XCIX, blz. 135-136, aansluit bij de zienswijze van Britton en Rose en een aantal synoniemen voor *Frailea caespitosa* (Speg.) Br. & R. aangeeft. Uit de synoniemenlijst blijkt, en daarmee tilt Spegazzini zelf een tipje van de sluier op, dat hij de door Arechavaleta beschreven *apricus* als synoniem van zijn *caespitosus* beschouwt. En wanneer iemand de planten heeft kunnen vergelijken moet het wel Spegazzini zelf geweest zijn.

Wanneer we dus aannemen dat de enige die het weten kon beide planten als synoniem beschouwde, gaat het er verder alleen maar om wie de plant als eerste beschreven heeft want die naam is volgens de geldende regels de enig juiste! Beide publicaties zijn uit 1905, maar Spegazzini weet overtuigend aan te tonen dat zijn publicatie de eerste is. Hij verwijst daarvoor naar enkele plaatsen in "Flora Uruguayae" waar soorten die hij in "Cactacearum Platensium Tentamen" beschreven had met bronvermelding geciteerd worden. Daarmee schijnt een nomenclatorisch probleem opgelost te zijn, maar opnieuw wordt het werk van Spegazzini door het lot getroffen, want in het belangrijke werk van A. Berger "Kakteen" van 1929 zoekt men tevergeefs naar de naam *caespitosus* bij de geslachten *Echinocactus*, *Frailea*, *Malacocarpus* en *Notocactus*. De "Nuevas Notas" werden net zo min als andere Zuid Amerikaanse publicaties op het gebied van cactussen in Europa gelezen, immers, dacht en denkt men nog steeds, tot nu toe is alle belangrijke literatuur over cactussen in Europa verschenen.

Intussen leefde *apricus* rustig verder, vermenigvuldigde zich en verkreeg zelfs een zekere populariteit. Het spreekt vanzelf dat hij ook bij Berger te vinden is. Pas door Backeberg werd de naam *caespitosus* opnieuw gebruikt, maar nu voor een totaal andere plant, beter gezegd voor 2 planten, waarvan één (zonder dat Backeberg zich daarvan bewust was) vermoedelijk de goede *caespitosus* was. In zijn werk "Kaktus ABC" blz. 253 van 1935 neemt Backeberg heel nauwkeurig de korte Latijnse diagnose bij *E. caespitosus* over. Hem ontgaat, net zoals andere auteurs vóór en ná hem het feit, dat Spegazzini in zijn uitgebreidere "observationes" heel duidelijk vermeldt, dat *E. caespitosus* "peraffinis" (zeer verwant met) *E. concinnus* is. In 1935 ligt het begin van de (politiek ingegeven) verwijdering tussen Backeberg c.s. aan de ene kant en Frič c.s. aan de andere kant. De door Frič geïmporteerde *N. minimus* werd door Backeberg als synoniem van *caespitosus* genoemd. Wanneer enige tijd later Backeberg in zijn lijsten *N. caespitosus* te koop aanbiedt wordt de nieuwsgierigheid van het triumviraat Buining-Kreuzinger-Frič natuurlijk wel heel erg geprikkeld. Gezien de gespannen verhoudingen ten opzichte van

de aanbieder besluit het drietal niet rechtstreeks te bestellen, doch hiervoor een (wellicht nog levende) vriend van Albert Buining te gebruiken. Op 16 maart 1938 werd de plant geleverd waarvan de rekening nog bestaat en waarvan Buining voor de andere twee een exacte beschrijving vervaardigde. Op 29 mei 1939 verzoekt Kreuzinger Buining hem de geleverde plant toe te sturen, zodat hij de echte *minimumus* met deze "apricus-ähnliche" plant kan fotograferen. Uit dezelfde brief blijkt ook, dat Backeberg dezelfde plant zowel onder de naam *caespitosus* als *minimumus* verkocht. Helaas hebben oorlogshandelingen verhinderd dat de zaak toen opgelost werd. Hoewel Backeberg naderhand in zijn "Cactaceae" (1956) zijn bewering dat *minimumus* een synoniem zou zijn van *caespitosus* heeft teruggenomen heeft hij nooit ruiterslijk toegegeven dat *minimumus* een geheel afwijkende en goede soort is.

Komen we weer terug bij Spegazzini: wanneer zijn opmerking in een Zuid-amerikaans tijdschrift al voor ons Europeanen onopgemerkt bleef, dit geldt zeker niet voor de wetenschappers in Zuid-Amerika zelf. In "Notas sobre Cactaceas Argentinas" van 1939, blz. 137, warmt Hosseus het probleem weer eens op en komt tot de conclusie dat we voortaan moeten spreken van *Malacocarpus caespitosus* (Speg.) Hosseus. Helaas verscheen ook deze publicatie in een aan deze zijde van de Atlantische Oceaan nauwelijks bekend tijdschrift; bovendien had men in Europa kort na deze publicatie andere zaken aan het hoofd dan de juiste benaming van een plant. Opnieuw rolde *caespitosus* van tafel en opnieuw gebeurde er niets. Weliswaar had ook Osten in Montevideo als zijn mening te kennen gegeven dat *caespitosus* en *apricus* identiek waren, maar dat was in 1941 en temidden van het oorlogsgedruis werd zijn stem niet gehoord.

En *apricus*? Die groeide en bloeide rustig door en liet zich door niets en niemand storen. Intussen had iedere geïnteresseerde ook een duidelijk beeld van deze soort gekregen en ook Backeberg erkende hem in 1935 natuurlijk naast *caespitosus*.

Het was wel een zeer verwarde geschiedenis waarin ik terecht kwam toen ik van wijlen Hugo Schlosser een kopie van Spegazzini's publicatie uit het jaar 1925 ontving. Als je dan niet geschoold bent in nomenclatorische zaken ga je eerst te rade bij een instantie die hulp kan bieden, in dit geval het "Instituut voor Systematische Plantkunde" te Utrecht. Na opheldering van enkele vragen werden mijn vermoedens met betrekking tot *Notocactus caespitosus* bevestigd. Natuurlijk is het niet plezierig te moeten sleutelen aan een naam die helemaal ingeburgerd is en nooit problemen heeft geleverd, terwijl er in het geslacht *Notocactus* nog zoveel op te lossen is dat werkelijk noodzakelijk is. Toch denk ik dat hier de regels van de internationale nomenclatuur toegepast moeten worden. Het feit dat Backeberg in zijn Kaktus-ABC een verkeerde plant voor *caespitosus* heeft aangezien, heeft voor de nomenclatuur geen gevolgen.

Nomenclatorisch juist is dus:

Notocactus caespitosus (Speg.) Backeberg

Basioniem:

Echinocactus caespitosus Speg. januari 1905 in: *Cactacearum Platensium Tentamen*, blz. 495

Synoniemen:

Echinocactus apricus Arechavaleta maart 1905 in: *Flora Uruguayana* (5), band II, blz. 205

Fraila caespitosa (Speg.) Britton & Rose 1920 in: *The Cactaceae III*, blz. 211

Malacocarpus apricus (Arech.) Britton & Rose 1920 in: *The Cactaceae III*, blz. 192

Notocactus apricus (Arech.) Backeberg 1935 in: *Kaktus-ABC*, blz. 253

Malacocarpus caespitosus (Speg.) Hosseus 1939 in: *Notas sobre Cactaceas Argentinas*, blz. 137

Dit artikel verscheen in enigszins gewijzigde vorm eerder in Internoto 1982 voor een vrij beperkt forum. Graag wil ik het nu als een hommage aan de onlangs gestorven Hugo Schlosser die zich voor het geslacht *Notocactus* bijzonder verdienstelijk gemaakt heeft in de laatste 2 decennia, voor het bredere publiek van *Succulenta* brengen.

In 1984 is er in Buenos Aires een uitgave verschenen waarin door Roberto Kiesling alle publicaties over cactussen door C. Spegazzini zijn bijeengebracht. De titel luidt: *Recopilación, en edición facsimilar, de todos los trabajos o referencias sobre CACTACEAS. Publicadas por el Dr. Carlos Spegazzini*. Verschenen bij Lobrosur Ediciones, Andrés Baranda 1189, Quilmes, Buenos Aires.

Literatuur:

Zie synoniemenlijst

C. Spegazzini in: *Nuevas Notas Cactológicas*, Bd XCIX, 1925, blz. 135-136

Briefwisseling Buning-Fried-Kreuzinger 1937-1939

A. Berger: *Kakteen*, 1929, blz. 211

B. Osten: *Notas sobre Cactaceas*, 1941, blz. 38

C. Backeberg: *Die Cactaceae III*, 1959, blz. 1653 en 1644

G. Schäfer: *Die Gattung Notocactus*, 1980, blz. 35 en 41

Friciana, Series VIII, Bd 50, 1975

Vierschaarstraat 23, 4751 RR Oud-Gastel

*

* *

Agavenproblemen op de Bovenwindse Eilanden der Kleine Antillen (VII)

LA DÉSIRADE - MARIE-GALANTE

Agave dussiana Trel.

Agave Dussiana Trelease, 1913, p. 26-27, pl. 28-29 (lit. & syn.; Guadeloupe, "perhaps also, but very questionably, of the adjacent islands Désirade, Marie Galante, and Les Saintes"). Berger 1915, p. 218-219. Questel 1941, p. 89 ("Guadeloupe and near dependancies". Niet op St. Barts).

Agave dussiana, Howard 1979, p. 491 (St. Barts, Antigua, Montserrat, Guadeloupe, Martinique - hiervan alleen Guadeloupe).

La Désirade: Weg naar Oostpunt, bij Souffleur, twee uitgebloeide planten op verweerde kalksteen, 24. I. 1964; no. 170 (Fig. 32). Bij Westpunt, drie uitgebloeide agaven met enkele rozetten, 25. I. 1964; no. 171 (Fig. 30, 32).

Marie-Galante: Vieux-Fort, groepje agaven met bijna bloeiende plant op dorpsterrein, 31. I. 1964; no. 172 (Fig. 35).

Volgens Trelease is de eindstekel van zijn materiaal van Guadeloupe "blackish, smooth, rather glossy, recurved, conical, with broadly conical inrolled base 4 [lees: 14] by 5-7 mm., decurrent and dorsally intruded into the green tissue". Zijn beschrijving en de foto van vers materiaal komt goed overeen met het verzamelde van La Désirade en Marie-Galante (Fig. 31).

Eindstekels breed-kegelvormig tot bijna cilindervormig met toegespitste tot spitspuntige top die meestal vrij duidelijk is teruggebogen; randen glad of fijn gestekeld; apiculus meest nauwelijks 1 mm lang. De stekels zijn aflopend en dringen aan de rugzijde meestal niet meer dan 1 cm het groene weefsel binnen. Randstekels 10-13-16 per 10 cm, 1-3-4 mm lang, met inbegrip van de stevig verharde basis tot 5 mm. De vliezige randen van de schachtbladen kunnen dicht onder de verharde maar niet gesloten spits zwak getand zijn.

De 22 stekels van 4 planten van La Désirade zijn krap gemeten 8-11 mm lang, ruim gemeten omstreeks 1,5 maal langer, waardoor alleen de verhouding lengte/doorsnede 1/5 groter wordt. De stekels van Marie-Galante (Fig. 31) zijn gemiddeld 13 mm lang (minder krap gemeten 18 mm) en 4 maal zo lang als dik.

De uitgebloeide planten bij Westpunt (Fig. 30) hebben bladeren van ruim 1,5 m lengte, een schacht van 3 m, met 20-25 schutbladen en een pluim van 3 m met 20-30 opvallend schuin naar boven gerichte takken. Bij de agave van Oostpunt was de pluim even lang als de schacht, ruim 2,5 m; er waren 28 schachtbladen en 22 takken langer dan 10 cm.

De merkwaardige vorm van de eindstekel - die soms enigszins aan een kruik met scheve hals doet denken - lijkt kenmerkend voor de agaven van Guadeloupe en naburige eilanden. Vormen die enigszins hieraan doen denken vond ik alleen op Barbuda en Martinique.

TABEL 4

Kenmerken van eindstekels van *Agave karatto*, *A. obducta* en *A. dussiana* (gemiddelden).
Data on apical spines in *A. karatto*, *A. obducta* and *A. dussiana* (averaged).

	St. Kitts			Barbuda					Antigua	Désirade				Marie-Galante
Verzamelnnummer Number of specimen	86	129	130	164	165A	165B	166	167	169	168a	168b	168c	168d	172
Aantal planten (stekels) Specimens (spines)	1(3)	1(8)	1(7)	3(14)	1(9)	1(7)	1(3)	2(8)	1(6)	1(6)	1(6)	1(4)	1(6)	1(7)
lengte (in mm) length (mm)	10	12	10	12	11	8	12	11	14	17	13	13	13	13
lengte: breedte length: width	2.4	3.6	2.5	3.0	2.9	1.7	3.0	3.0	3.1	3.2	2.9	2.5	2.6	3.3
lengte: hoogte length: depth	2.4	3.5	1.8	2.9	2.5	1.2	2.3	2.6	2.75	3.1	2.6	2.4	2.55	3.3
hoogte: breedte depth: width	1.0	1.05	1.4	1.05	1.15	1.45	1.3	1.15	1.2	1.05	1.2	1.2	1.0	1.0
kegelvormig conical	X	X		X					X	x				x
bijna kegelvormig subconical	x	x			x			x		X	X	X	X	X
iets samengedrukt slightly compressed				x	X	x		X	x		x			
duidelijk samengedrukt distinctly compressed			X		x	X	X	x						
iets toegespitst slightly acuminate	x	x		x	x				x	x				
duidelijk toegespitst distinctly acuminate	x	x		X	X		x	X	x	X	x			X
bijna spitspuntig almost mucronate				x	x		x	x			X	x	x	x
spitspuntig mucronate			X			X						x	X	
top niet teruggebogen tip not recurved	x	X	x				x	x	X			x	X	
top zwak teruggebogen tip slightly recurved	x		X	x	X		x	X		X	X	x	x	X
top duidelijk teruggebogen tip distinctly recurved	x		x			X				x				x
randen glad margins smooth	x	X		x	X			x	X		x	x	x	X
randen zwak getand margins weakly dentated				x			x	x		x	x	X	x	x
randen duidelijk getand margins distinctly dentated	x		X	x		X	X	x		X	x			
apiculus lengte (in mm) length of apiculus (mm)	3	4	2	4	2	1	5	3	2	3	2	1	1	2

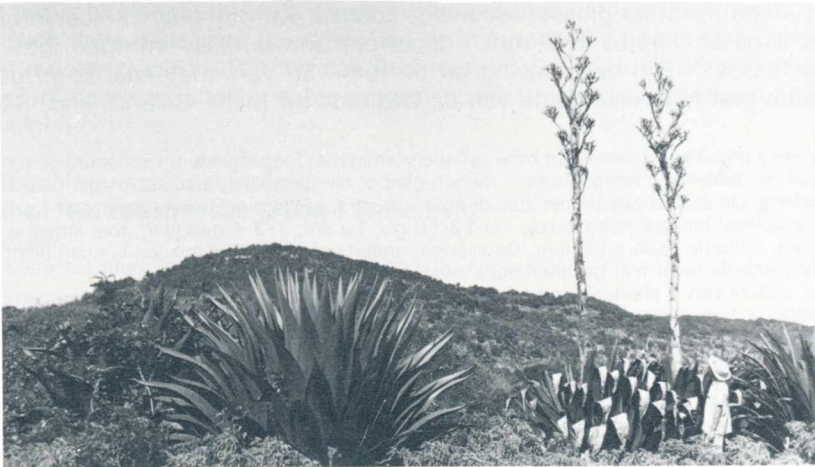

Fig. 30

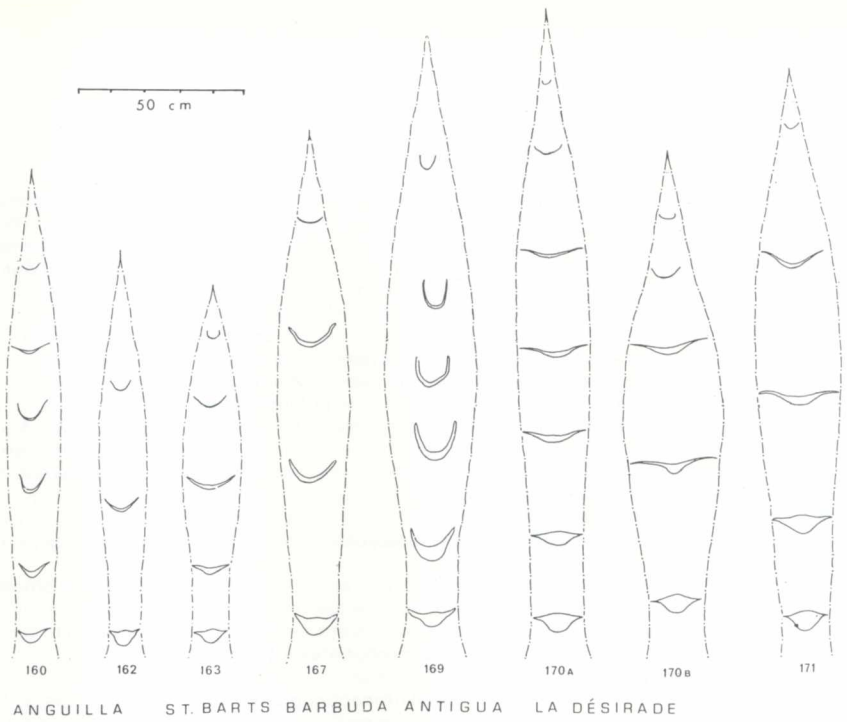

Fig. 32

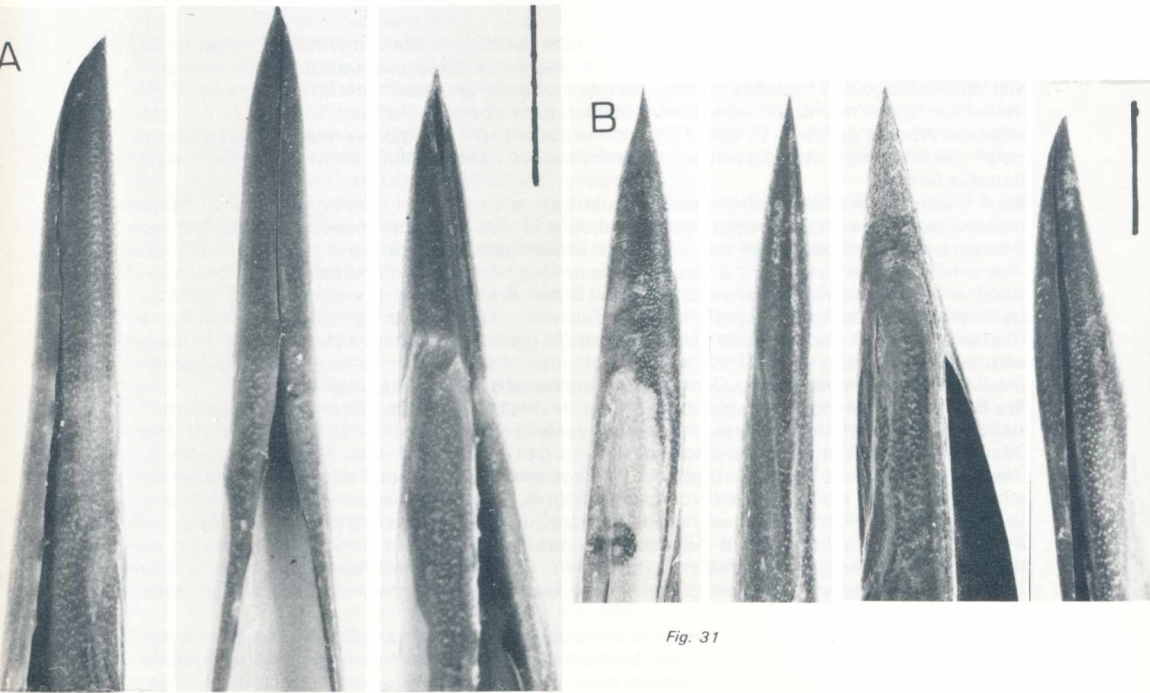

Fig. 31

Fig. 30. In het heuvelachtige landschap van La Désirade maken de omvangrijke bladrozetten van *Agave dussiana* een bijzondere indruk. De bladeren van de twee planten met nog niet geheel uitgegroeide bloeiwijzen beginnen reeds af te sterven (no. 171).

Fig. 31. Eindstekels van *Agave dussiana* van Marie-Galante, A (no. 172) en *A. obducta* van Antigua, B (no. 169). - Het streepje is 1 cm lang.

Fig. 32. Omtrek en dwarsdoorsneden van bladeren van *Agave scheuermaniana* van Anguilla, A, karatto van St. Barts, A, *obducta* van Barbuda en *A. dussiana* van La Désirade.

(wordt vervolgd)

Kakteen und andere Sukkulenten jaargang 37 (1986)

Nr. 1 De bloem van *Turbinicarpus schwarzii* siert de voorplaat van dit nummer. J. Matis bespreekt een aantal soorten uit het geslacht *Tylecodon*. Over de cactustiefhebberij in Griekenland bericht B. Diavatis. K. Augustin vervolgt zijn verhandeling over de *Sulcorebutia*'s en *Weingartia*'s met HS-nummers. N. Blum houdt zich bezig met *Echinocereus ledingii*. *Pachycormus discolor* vormt het onderwerp van een bijdrage van N. Zimmermann. W. Gertel bespreekt *Sulcorebutia caracarensis*, terwijl G. Fritz enkele aanvullende opmerkingen bij dit artikel plaatst. In de "cactuskartotheek" deze keer *Arrojadoa eriocaulis* en *Copiapoa krainziana*.

Nr. 2 Op de omslag van deze aflevering prijken de bloemen van *Epiphyllum 'Harald Knebel'*. W. Heyer houdt zich bezig met de vormenrijkdom bij *Lophophora williamsii*. A. Lux en R. Stanik bespreken hun methode om zeldzame cactussen te zaaien. *Mammillaria berkeana*, een nieuwe soort uit Jalisco, wordt door A. Lau gepubliceerd. "Is *Echinocereus 'ritteri'*" een dubieuze naam?", vraagt A. Hetzenecker zich af. F. Strigl bespreekt een fraaie afwijkende vorm van *Mammillaria gracilis*. Over het beplanten van stapelmuurtjes in tuinen handelt een bijdrage van E. Kleiner. C. Horich beschrijft zijn bezoek aan de groeiplaats van *Hylocereus guatemalensis*. *Ferrocactus piliferus* en zijn variëteiten is het onderwerp van een bijdrage van G. Unger. R. Schmied stelt *Senecio praecox* in woord en beeld voor. In de "cactuskartotheek" deze keer: *Parodia maxima*, *Pediocactus bradyi*, *Acanthocalycium violaceum* en *Echinocereus pentalophus*.

Nr. 3 De voorplaat van dit nummer wordt gesierd door een opname van *Rhinephyllum broomii*. K. Neitzert vertelt, hoe men zelf een verwarmde zaaibak kan maken. H. Antesberger heeft de oppervlaktestructuur van *Gymnocalycium*-zaden bestudeerd en gefotografeerd en bericht daarover. K. Augustin vervolgt zijn artikel over de *Sulcorebutia*'s en *Weingartia*'s met HS-nummers. Over *Ancistrocactus* handelt een opstel van G. Pichler.

P. Braun presenteert de nieuwbeschrijving van *Notocactus graessneri* forma *microdasys*. Het geslacht *Zehntnerella* Br. & R. wordt door P. Braun en E. Esteves Pereira teruggebracht tot de status van subgenus onder *Facheiroa*.

De wijze van vererving van de rode kleur van *Lithops optica* fa. *rubra* wordt door D. Porter uit de doeken gedaan. G. Fritz houdt zich bezig met de vraag wat *Turbinicarpus* spec. "Rio III" voorstelt. Een bijdrage van K. Jähne handelt over de computer als hulpmiddel bij onze hobby. Over problemen bij het overwinteren van onze planten handelt een artikel van F. Strigl. B. Diavatis bespreekt *Hoodia gordonii*. C. Horich was in het vaderland van *Cryptocereus anthonyanus* en vertelt zijn ervaringen. In de cactuskartotheek deze keer *Mammillaria theresae* en *Ceropegia stapeliaeformis*.

Nr. 4 E. Kleiner rekent af met het fabeltje van de zgn. mini-cactussen. *Mammillaria laui* fa. *dasyacantha* wordt in woord en beeld voorgesteld door M. Hills. P. Kunkel breekt een lans voor het 's zomers vrij buiten uitplanten van cactussen. *Browningia pileifera* wordt besproken door W. Krahn en G. Gröner, deze plant is tevens op de omslag van dit nummer afgebeeld. P. Braun beschrijft als nieuwe soort *Facheiroa estevesii* uit Bahia, Brazilië. Over de cultuur van het geslacht *Erythrorhopsis* handelt een opstel van D.V. Semenov. Een voorsnog naamloze, doch fraaie *Thelocactus* wordt door R. Haas voor het voetlicht geplaatst. *Turbinicarpus laui* is het onderwerp van een bijdrage van G. Fritz. In de "cactuscartotheek" deze maand *Ariocarpus agavoides*, *Uebelmannia pectinifera*, *Conophytum minutum* en *C. muscosipapillatum*.

Nr. 5 *Echinopsis eyriesii* var. *grandiflora* siert de omslag van deze aflevering. De problemen rondom *Coryphantha delaetiana* en *C. salm-dyckiana* worden door G. Unger behandeld. Het enten met behulp van strookjes plasticfolie wordt uit de doeken gedaan door R. Hillmann. G. Frank publiceert een uitvoerig artikel over de *Echinocerei* van Neder-Californië. *Echinocereus schwarzii* wordt in woord en beeld voorgesteld door N. Blum. H.J. Hilgert wijdt een bijdrage aan de Conventie van Washington over beschermde succulenten. *Sarcostemma viminale* is het onderwerp van een bijdrage van B. Diavatis. W. van Heek en L. van Criecking publiceren de nieuwbeschrijving van *Micranthocereus streckeri*. *Gymnocalycium horstii* wordt behandeld door W. Heyer. In de "cactuscartotheek" deze keer *Gymnocalycium euryleurum* en *Haegeocereus versicolor*.

Nr. 6 Op de omslag van deze aflevering is een bloeiend exemplaar van *Heliocereus speciosus* var. *superbus* afgebeeld. Enige interessante afwijkende groei- en bloeivormen bij *Astrophytum* worden door F. Strigl behandeld. U. Anlauff wijdt een bijdrage aan *Cumarinia (Neolloydia) odorata*. L. Diers, J.D. Donald en E. Zecher publiceren de nieuwbeschrijving van *Matucana polzii*. G. Frank is toe aan deel 12 van zijn verhandeling over de *Echinocerei* van Neder-Californië. A. Lausser bespreekt een *Thelocactus* uit het noorden van Coahuila, die een bloem vertoont, die gelijk op een Echinofossulocactusbloem. In de "cactuskartotheek" deze maand: *Dolichothele longimamma*, *Echinocactus grusonii*, *Melocactus krainzianus* en *Schlumbergera orssichiana*.

Nr. 7 *Astrophytum capricorne* siert de omslag van dit nummer. K. Neitzert beschrijft zijn ervaringen met het zaaien. G. Frank is toe aan deel 3 van zijn verhandeling over de *Echinocerei* van Neder-Californië. *Rebutia senilis* var. *kesselringiana* wordt in woord en beeld voorgesteld door

E. Koch. W. Rauh publiceert de nieuwbeschrijving van *Peperomia wolfgang-krahnii*. De *Astrophytums* van Cuatro Ciénegas worden voor het voetlicht gebracht door U. Bernhard en H. Hoock. A. Hetzenecker beschrijft de vondst van een waarschijnlijk tot *Peniocereus* behorende plant in Neder-Californië. In de "cactuskartotheek" deze maal: *Notocactus uebelmannianus* en *Micropuntia gracilicylindrica*.

Nr. 8 Op de omslagfoto is een tak met vruchten van *Acanthorhopsisalis monacantha* var. *samapata* afgebeeld. K. Neitzert beschrijft hoe hij een systeem voor de watervoerzorging van zijn planten ontwikkelde. Over de kweek van *Echinopsishybriden* schrijft G. Gröner. *Frailea asteroides* vormt het onderwerp van een bijdrage van S.H. Schlosser. Hoe men in de botanische tuin van Kiel een drietal gigantische exemplaren van *Cyphostemma cramerana* verhuisd heeft, wordt beschreven door K. Hesselbarth. C. Horich behandelt *Nyctocereus guatemalensis*. De in het juni-nummer voorgestelde *Thelocactus* met Echinofossulocactusbloem wordt nu door Riha en Busek van een naam voorzien: *Thelocactus lausseri*. K. Augustin vervolgt zijn verhandeling over de *Sulcorebutia*'s en *Weingartia*'s met een HS-veldnummer. In de "cactuskartotheek" deze keer: *Ariocarpus scapharostriis*, *Epiphyllum chrysocardium*, *Notocactus graessneri* en *Echeveria laui*.

Nr. 9 De voorplaat van deze aflevering wordt gesierd door een opname van een bloeiende *Ceropegia sandersonii* x *stapeliiformis*. De resultaten van een ringbrief over *Astrophytum* worden samengevat door W. Heyer. J. Oberndorfer stelt *Pachypodium brevicaulis* in woord en beeld voor. Hetzelfde doet A. Meiniger met *Mammillaria lloydii*. E. Kleiner vertelt hoe men decoratieve stenen kan gebruiken voor beplanting met succulenten. Over de ontdekking van *Schlumbergera orssichiana* verhaalt B. Orssich. W. Gertel houdt zich bezig met *Sulcorebutia vasqueziana*. Over oude cactusboeken schrijft W. Brügel een opstel. *Ceropegia plicata* vormt het onderwerp van een bijdrage van K. Jähne. W. Rauh bericht over het 19e I.O.S.-congres in Salta. Over de waarde van afzonderlijke morfologische kenmerken bij het determineren van *Parodia*'s handelt een bijdrage van O. Chloupek. In de "cactuskartotheek" deze keer *Pilosocereus palmeri* en *Pleiospilos nelii*.

Nr. 10 *Mammillaria woodsii* siert de titelpagina van dit nummer. Braun en Arzberger wijden een bijdrage aan *Pilosocereus juaruensis*. *Turbinicarpus lophophoroides* wordt behandeld door G. Fritz. Mimicry bij *Astrophytums* is het onderwerp van een artikel door H. Hoock. F. Strigl waarschuwt voor het gebruik van regenwater. Over het zgn. half-vrij uitplanten, d.w.z. uitplanten met pot, bericht J. Hayen. *Leuchtenbergia principis* wordt voorgesteld door E. Koch. F. Krähenbühl houdt zich bezig met de vormgroep rondom *Mammillaria woodsii*, *M. hahniana* en *M. bravoae*. *Selenicereus macdonaldiae* wordt voor het voetlicht gebracht door E. Meier. In de "cactuskartotheek" deze keer *Echinocactus horizontalis*, *Gymnocalycium paediophilum*, *Parodia sanguiniflora* en *Crassula mesembrianthemopsis*.

Nr. 11 De omslag van deze aflevering wordt gesierd door een opname van een openbarstende vrucht van *Pilosocereus sartorianus*. C. Horich beschrijft zijn speurtocht naar *Discocactus nelsonii*. W.R. Abraham is op bezoek geweest bij R. Büneker in Brazilië en bericht daarover, terwijl P. Braun een onlangs door Büneker ontdekte *Discocactus* voorstelt. Ook van de hand van Braun is de nieuwbeschrijving van *Arthrocareus itabiriticola*. B. Diavatis stelt *Ceropegia de-vecchii* var. *adelaidae* voor. K. Neitzert beschrijft hoe een door hem in Engeland gekochte *Mammillaria louisae* afwijkt in bloemkleur en bedoorning van het gangbare type. Over het verzamelen van zaden in natuurlijke populaties en de invloed daarvan op de leeftijdsopbouw in die populaties handelt een bijdrage van U. Eggli. *Cochemiea setispina* wordt in woord en beeld voorgesteld door W. Heyer. Nieuwe postzegels met cactusmotieven uit Suriname worden door E. Haugg aan de lezers getoond. M. Wohlschlager was in Oaxaca op de vindplaats van *Mammillaria huitzilopochtli* en bericht daarover. K. Augustin vervolgt zijn verhandeling over de *Sulcorebutia*'s en *Weingartia*'s met HS-veldnummers. Deze maal in de "cactuskartotheek" aandacht voor *Melocactus pachyacanthus* en *Cryptocereus anthonyanus*.

Nr. 12 De omslag van dit nummer wordt gesierd door een natuuroopname van *Opuntia bigelovii*. R. Bregman combineert Donald's *Borzicactus krahnii* om tot *Matucana krahnii*. Over bewegingen bij planten handelt een opstel van H. Antesberger. *Mammillaria guelzowiana* var. *robustior*, een nieuwe variëteit uit de Mexicaanse deelstaat Durango, wordt beschreven door R. Wolf. H. Rogozinski verhaalt van zijn vondst van *Mammillaria microthele* in San Luis Potosi. Cristaartvorming bij *Astrophytum capricorne* is het onderwerp van een bijdrage van H. Hoock. *Peniocereus striatus* wordt door B.E. Leuenberger voor het voetlicht gehaald. N. Zimmermann behandelt uitgebreid *Kedrostis africana*, een caudiciforme vertegenwoordiger der Cucurbitaceae. Het "Organ pipe national monument" in Arizona wordt beschreven door W. Brügel. I. Baras schrijft over succulenten en succulentencultuur in Dalmatië. Over *Sedum acre* als artseniumpiant wordt uitvoerig bericht door D. Swart. *Notocactus ottonis* var. *vencluanus* wordt in woord en beeld voorgesteld door S. Kooy. Deze maand in de "cactuskartotheek": *Discocactus cephaliaculosus*, *Leuchtenbergia principis*, *Obregonia denegrii* en *Thelocactus matudae*.

Kaktus (Deens) jaargang 21, 1986

Nr. 1 Larsen opent dit nummer met een uitgebreid artikel over het geslacht *Tephrocactus*; hij bespreekt de verschillende soortengroepen en geeft 17 afbeeldingen. Hovens, Königs en Wolters stellen *Discocactus placentiformis* voor. Nilsson behandelt uitvoerig het geslacht *Pygmaeocereus* en beschouwt daarbij o.a. de veldnummers van Lau, Knize en Ritter; speciale aandacht krijgt *Haageocereus lanugispinus* (= *P. densiaculeatus*n.n.J.). Sydow geeft de namen van een aantal vorstresistente Afrikaanse succulenten.

Nr. 2 Jensen vervolgt zijn artikel over *Echinocereus* met de bespreking van een achttal soorten. Manders bespreekt de twee soorten van het geslacht *Huerniopsis*. Nilsson bericht over de cactusliefhebberij op Malta. Carla Wolters stelt *Discocactus pulvinicapitatus* voor. Sydow geeft een overzicht van cactussen in de literatuur voor 1696. Korte bijdragen over *Fockea crispa*, *Notocactus tenuicylindricus* en *Weberocereus glaber*.

Nr. 3 Jensen bespreekt in zijn derde aflevering over *Echinocereus* een aantal soorten waaronder *E. subinermis*, *E. ochoteranae*, *E. weinbergii* en *E. dasyacanthus*. Sydow geeft een verslag van het 19e IOS-congres in Salta (Arg.) en Asen doet verslag van de excursies gehouden tijdens dit congres. Hovens, Königs en Wolters stellen *Discocactus pugionacanthus* voor. Gertel discussieert een aantal soorten uit het geslacht *Sulcorebutia*.

Nr. 4 Jensen vervolgt zijn *Echinocereus*-overzicht, o.a. met *E. pectinatus*, *E. delaetii*, *E. longisetus* en *E. nivosus*. Pedersen wijdt enige aandacht aan *Yucca 'Victor Emmanuel II'*, een kruising van *Y. aloifolia* en *Y. recurvata*. Hovens, Königs en Wolters stellen *Discocactus spec. Augua Limpo* voor. In vertaling verschijnt het artikel van Mottram (Brit. C.S.J. 1986) over gebreksziekten bij cactussen.

Het determineren van Rebutia door Johan Pot

Eigen uitgave, losbladig A4, 1987, prijs f 25,- incl. verzendkosten. Te bestellen bij J. Pot, Gagarinstraat 17, 1562 TA Krommenie, tel. 075-287844.

In samenwerking met de heer Abbenes heeft de auteur van alle hem bekende soorten, variëteiten en vormen behorend tot de geslachten *Rebutia*, *Aylostera*, *Digitorebutia* en *Mediolobivia* alle plantkenmerken verzameld en voor zover mogelijk vergeleken met de literatuur. Zo zijn 188 species beschreven op al dan niet spruiten van het lichaam, ribbenaantal, areoolvorm, -kleur en -afstand, randdorenstand, -kleur, -aantal en -lengte, middendorens, bloemkleur, bloembladvorm, stijkleur en meeldraadkleur. Op aparte kaarten zijn deze gegevens tevens per kenmerk bij elkaar gezet. Als voorbeeld de bloemkleur; hiervan zijn 8 kaarten aanwezig met de kleuren purper/paars, donkerrood, rood, zinnober, oranje, rose/zalmrose, wit en geel. Op zo'n kaart staat bij het plantnummer een kruisje indien aan het bepaalde kenmerk wordt voldaan. Door nu van een onbekende plant deze kenmerkaartjes eruit te halen en op elkaar te leggen zal als men de kruisjes uitgeponst heeft - hetgeen vele uurtjes werk zal kosten - er 1 doorzichtige plaats overblijven. Dit levert zeer waarschijnlijk de goede naam van de onbekende plant. Uitgeprobeerd op stekken van origineel Rausch-materiaal klopte het uitstekend. Een prima hulpmiddel bij het determineren van uw planten en het geld ten volle waard.

Ludwig Bercht

*
* * *

INHOUD

Idria columnaris - E. Lanssens	170
Astroloba Uitew. (V) - L.E. Groen	171
Het geslacht Matucana (XI) - R. Bregman, A. Meerstadt, P. Melis en A.B. Pullen	175
De indeling der cactussoorten (IV) - E. Crombez	178
Mooie hybride of gevaarlijke kruising? - W. Sterk	181
Wat is Notocactus apricus? - J. Theunissen	182
Agavenproblemen op de Bovenwindse Eilanden der Kleine Antillen (VIII) - P. Wagenaar Hummelinck	187
Tijdschriften - A. Pullen, L. Bercht	190